

Arbeidsnotater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

IO 66/2

Oslo, 1. februar 1966

Hovedresultater fra inntektsstatistikken 1958 og 1962

Av Petter Myklebust

I n n h o l d

	Side
I. Innledning	1
II. Kort om innsamling og bearbeiding	1
III. Summarisk oversikt over tallmaterialet	4
IV. Den personlige inntektsfordeling basert på skattelikningsmateriale	13
V. Inntektsfordelingen for 1958 og 1962 oppstemt mot nasjonalregnskapet	18
VI. Disponibel inntekt, sparing og netto fordringsøkning	26
VII. Inntektsstatistikk for mellomliggende år ...	30
VIII. Hvilke tabeller bør offentliggjøres ?	36
IX. Disponibel inntekt og kapitaltilvekst 1958-1965	38

Ikke for offentliggjøring. Dette notat er et arbeidsdokument og kan siteres eller refereres bare etter spesiell tillatelse i hvert enkelt tilfelle. Synspunkter og konklusjoner kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås oppfatning.

I. Innledning

Den første delen av dette arbeidsnotatet er et opptrykk av et notat av 18/10 1965 som hadde til formål å skape grunnlag for en første intern diskusjon i Statistisk Sentralbyrå omkring resultatene fra inntektsstatistikken 1958 og 1962. Den andre delen av arbeidsnotatet er et tabell-vedlegg som er laget etter de første drøftingene. Tabellene inneholder dels nye oppgaver som ikke var stilt opp tidligere og dels reviderte oppgaver på grunnlag av endrede nasjonalregnskaps-tall. På grunn av korreksjonene i nasjonalregnskapet vil det altså ikke være full overensstemmelse mellom tabellene i notatets første del og tabellene i vedlegget.

Tallene som her legges fram, må i det hele regnes som foreløpige. Det er mange usikre faktorer som knytter seg til beregningene, og hele beregningsopplegget vil etter hvert bli gjennomgått på nytt. Det er heller ikke alle definisjoner som er endelig fastlagt når det gjelder hva som skal tilregnes de enkelte sektorer.

Notatet inneholder ikke offisielle Byrå-tall. En har imidlertid ønsket å gi resultatene fra inntektsstatistikken en noe videre sirkulasjon enn gjennom notatet av 18/10-65. En håper at tallene vil bli brukt (konfidensielt) i økonomiske analyser slik at en på denne måten kan få en viss erfaring for hvor meningsfulle de er.

Det er meningen at resultatene fra inntektsstatistikken 1958 og 1962 senere skal offentliggjøres i serien Samfunnsøkonomiske Studier (SØS).

Materialet fra inntektsstatistikken inneholder en mengde detaljer som her er sløffet. En har konsentrert seg om visse hovedresultater som samtidig gir en idé om de typer av fordelinger som kan stilles opp. Det er særlig lagt vekt på tabeller med inntektsfordelinger som er oppstemt mot nasjonalregnskapet. En kommer i denne forbindelse inn på problemet med å lage årlige inntektsfordelingstall av denne type. Det blir også kort drøftet hvilke tabeller fra inntektsstatistikken som kan publiseres og hvilke tabeller som bare bør oppbevares til internt bruk.

II. Kort om innsamling og bearbeiding

Det materiale som statistikken bygger på, vil vel i hovedtrekkene være kjent av dem som dette notatet er stilet til. For oversiktens skyld tar en her likevel med en kort beskrivelse av hvordan materialet er blitt til.

Hovedmaterialet skriver seg som kjent fra en særskilt innsamling av skattelikningsoppgaver for 1958 og 1962. Oppgavegiverne var likningskontorene som fylte ut skjemaer for et utvalg av personlige og ikke-personlige skattytere. Utvalget for de ikke-personlige skattytere var trukket på grunnlag av skattestatistikken for foregående år (1957 og 1961). Det var et stratumdelt, tilfeldig utvalg. Stratifiseringen var foretatt etter skattyternes hovednæring og etter størrelsen av deres antatte inntekt. Utvalgsprosenten varierte fra

5 til 100 for de enkelte strata med lavest utvalgsprosent for de laveste inntektstrinn og fullstendig telling for skattytere med høye inntekter. Utvalgene skulle altså dekke godt de "store selskaper" dersom disse defineres ut fra den skattepliktige inntekt. (En kan her skyte inn at en stikkprøve for 1962 tyder på at utvalget omfatter relativt få, kanskje 10 prosent, av industri-selskaper med "høy" investering i 1962. Forholdet er imidlertid ikke særlig nøye undersøkt.)

For personer gjaldt innsamlingen for 1958 et utvalg på snautt 1 prosent av landets husholdninger. Utvalgsplanen var satt opp slik at hver husholdning i riket skulle ha samme sannsynlighet for å komme med i utvalget.

Innsamlingen av oppgaver for personer for 1962 ble basert på to utvalg. Ett av utvalgene ble trukket etter samme framgangsmåte som ble brukt for 1958 og dekket vel 0,5 prosent av landets husholdninger. Et annet utvalg omfattet alle personer med minst 80 000 kroner i antatt inntekt ved statsskattelikningen 1961.¹⁾

De utfylte skjemaer fra likningskontorene gir opplysning om inntektens størrelse og sammensetning slik den kommer til uttrykk ved skattelikningen. Oppgavene er supplert med opplysninger fra Direktoratet for sjømenn over inntekter som er opptjent i handelsflåten. Videre har en beregnet enkelte inntektsposter i Byrået. En kan særlig nevne at det i endel tilfelle hvor oppgaver over alderstrygd og uføretrygd manglet, ble disse trygder anslått. Videre har en kalkulert en "soldatlønn" for alle personer som ifølge oppgaver fra likningskontorene avtjente verneplikten den vesentligste delen av 1962.²⁾ En har også forsøkt å beregne hva den såkalte 80 % - regelen vil bety for de personer som er med i personutvalget og redusert skattene i overensstemmelse med dette.³⁾ Likeså har en anslått trygdepremier betalt av sjømenn.⁴⁾

P.g.a. at hovedmaterialet er basert på oppgaver fra skattelikningen, vil de offentlige sektorer stort sett falle utenom. De tall som er tatt med i dette notatet og som gjelder disse sektorer, er beregnet p.g.r.l.a. oppgaver som var samlet inn til andre statistiske områder i Byrået.

1) Også ektefellene til disse personer ble tatt med.

2) Tilsvarende tall ble ikke beregnet for 1958. Tallet for 1962 ble for alle vernepliktige satt til et konstant beløp. En anslo et gjennomsnitt pr. vernepliktig for den del av statens utgifter når det gjelder de vernepliktige som i nasjonalregnskapet ble regnet som lønn.

3) Bare for 1962.

4) Bare for 1962.

Sektoren finansinstitusjoner ble for 1962 holdt utenfor ved innsamlingen av skattemateriale. Tallene for denne sektoren er beregnet p.grl.a. annen primærstatistikk i Byrået.

Materialet fra skattelikningen er brukt til å beregne inntekten av selvstendig næringsvirksomhet (for både personer og selskaper) i ulike næringer. Det har vært et nødvendig ledd i denne beregning å dele opp inntekten for endel foretak på inntekt i ulike næringer. Denne oppdeling er foretatt ved hjelp av temmelig grove beregninger, og en kan neppe håpe på noe mer enn at resultatene gir et tilnærmet riktig bilde av de reelle forhold.

Det kan for øvrig nevnes at det under revisjonen ikke er lagt vekt på å få fram detaljert regnskapsstatistikk, idet materialet syntes å gi dårlig grunnlag for en slik statistikk.

P.grl.a. de innsamlede utvalgstill for 1958 og 1962 ble det for begge år beregnet tall for hele riket. Oppblåsingsmetodene var noe forskjellige i de to årene. For de ikke-personlige skattytere inneholdt imidlertid metoden for begge år en avstemming av skattestatistikkens og inntektsstatistikkens tall for antatt inntekt slik at det ble overensstemmelse mellom disse totaltall. Samme avstemming ble for 1962 også foretatt når det gjaldt persontallene. Oppblåsingen av persontallene for 1958 forutsatte ikke en slik sammenheng, men i praksis førte oppblåsingsmetoden til at total antatt inntekt tilnærmet ble den samme i inntektsstatistikken som i skattestatistikken (når en korrigerer for definisjonsforskjeller). Hvis det er en god sammenheng mellom størrelsen av antatt inntekt og størrelsen av de enkelte inntektsarter, skulle altså inntektsstatistikken gi et godt bilde av inntektsstrukturen ved skattelikningen.

Som nevnt foran, har en forsøkt å utnytte inntektsstatistikkens materiale til å lage tabeller som er oppstemt mot nasjonalregnskapet. Med dette menes inntektsfordelingsstatistikk som er slik at totaltallene for lønn, brutto eierinntekt og kapitalslut er i samsvar med nasjonalregnskapets totaltall. Framgangsmåten kan i grove trekk beskrives ved at totaltallene fra nasjonalregnskapet fordeles på inntektstakerne proporsjonalt med størrelsen av bestemte inntekts- og utgiftsposter på inntektsstatistikkskjemaene. Hvor drastisk en slik framgangsmåte vil virke, er bl.a. avhengig av avvikene mellom nasjonalregnskapets og inntektsstatistikkens totaltall, og en viser til tabeller senere i notatet.

III. Summarisk oversikt over tallmaterialet¹⁾

I tabell 1 har en gitt en oversikt over totaltall fra inntektsstatistikens hovedmateriale når det gjelder kommuneskattelikningen. En slik summarisk oversikt kan selvsagt stilles opp på mange måter. En har her tatt utgangspunkt i tre størrelser: lønnsinntekt, brutto driftsinntekt og avskrivninger. Ved utarbeiding av "nasjonalregnskapstabeller" er det disse tre variable som er definert som proporsjonalitetsfaktorer i forhold til nasjonalregnskapets lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit.

Under romertall I i tabellen har en spesifisert lønnsinntektene, brutto driftsinntektene og avskrivningene sammen med alle andre inntekter og fradrag (som er med i materialet). Også endel inntekter og fradrag som det ikke tas hensyn til ved skattleggingen er tatt med. Av spesielle forskjeller mellom tallene for 1958 og 1962 nevnes her at lønnsstillingene for 1962 inneholder en beregnet soldatlønn. Videre er det for 1962 i større utstrekning enn for 1958 beregnet alderstrygd og uføretrygd i de tilfelle hvor disse oppgaver manglet.

Under II i tabellen har en korrigert for poster som nok er inntekter eller fradrag, men som det ikke tas hensyn til ved skattleggingen. Det kan her særlig nevnes at definisjonsforskjellene for forbruksforeninger og boligselskaper er mer konsekvent tatt vare på for 1962 enn for 1958. (Men det er for begge år noe usikkert hva tallene egentlig gir uttrykk for.) De skattefrie trygdeinntekter og soldatlønnen er motposter til de beregnede poster som ble nevnt ovenfor og som bare er beregnet for 1962.

I den tredje gruppen av poster i tabell 1, (III), har en korrigert for inntekter og utgifter som det skal tas hensyn til ved skattleggingen, men som ikke regnes med i skattestatistikken totaltall for antatt inntekt ved kommuneskattelikningen. En kan her nevne at tallet for null-skattyternes inntekt i 1958 er anslått.

Under IV har en lagt til antatt inntekt for skattytere som er med i skattestatistikken, men som ikke er med i inntektsstatistikken. Finansinstitusjonene er her med begge år, idet en i tabell 1 har valgt å holde disse foretak utenfor inntektsmaterialet for begge år for å få best mulig samsvar mellom tallene.

Under V, statistisk uoverensstemmelse, har en ført opp de korreksjonstall som må tas med for at summen av alle poster skal svare til total antatt inntekt ved kommuneskattelikningen ifølge skattestatistikken.

1) Tallene som legges fram er delvis utarbeidet over en lengre periode. Nasjonalregnskapet er i denne tid stadig blitt revidert. Endel av nasjonalregnskapstallene er ennå ikke endelige. Det må understrekes at en nå ikke har gått nøye gjennom materialet for å sjekke opp hva som på det nåværende tidspunkt er det mest riktige tall. En antar at tallmaterialet må systematisk gjennomgå for en eventuell offentliggjøring.

Tabell 1. Summarisk oversikt over inntektsstatistikk-materialet 1958 og 1962 oppstemt mot skattestatistikken. Mill. kr.

Inntekter, fradrag og korreksjonsposter	Kommuneskatte-likningen 1958			Kommuneskatte-likningen 1962		
	Person- like skatt- yttere	Ikke person- like skatt- yttere	I alt	Person- like skatt- yttere	Ikke person- like skatt- yttere	I alt
I. <u>Inntekter og fradrag:</u>						
Lønnsinntekt	12700	-	12700	18075	-	18075
Brutto driftsinntekt	4603	3791	8394	5881	4389	10270
Avskrivninger	- 699	-2675	-3374	-1090	-3038	-4128
Livrenter og pensjon	552	-	552	843	-	843
Trygder og stønader fra det offentlige	467	-	467	1119	-	1119
Underholdsbidrag og stønader fra private (netto)				- 23	-	- 23
Renter (netto)	- 345	- 554	- 899	- 503	- 671	-1174
Aksjeutbytte	98	136	234	90	64	154
Gevinst (netto) ved salg av drifts- midler	60	141	201	67	299	366
Pensjonsinnskott	- 138	-	- 138	- 225	-	- 225
Premie for livs- og pensjonsforsikring	- 229	-	- 229	- 277	-	- 277
Standardfradrag, trygdepremier etc.	- 812	-	- 812	-1696	-	-1696
Tidligere års underskott i næring..	- 10	- 54	- 64	- 23	- 102	- 125
Merutgifter ved å bo utenfor hjem- met og fradrag i hustrus eller enslig forsørgers arbeidsinntekt.	- 224	-	- 224	- 230	-	- 230
Avsetninger til skattefrie investeringsfond	-	-	-	- 22	- 109	- 131
Andre skattefrie avsetninger	-	-	-	- 66	- 114	- 180
Avskrevet på fordringer (netto) ...	- 24	- 82	- 106
Andre inntekter (netto)	- 43	1	- 42	- 131	- 15	- 146
II. <u>Korreksjon for inntekter og fradrag tatt med ovenfor, men som ikke vedrører skattelikningen:</u>						
Skattefrie trygdeinntekter, soldatenes dagpenger	-	-	-	- 306	-	- 306
Skattytere som ikke er skattepliktig ved kommuneskattelikningen	-	- 38	- 38	-	- 43	- 43
Definisjonsforskjell skogbruk, for- bruksforeninger, boligselskaper..	35	- 8	27	- 57	- 191	- 248
Aksjeutbytte ikke skattlagt	- 98	- 53	- 151	- 83	- 38	- 121
III. <u>Korreksjon for inntekter og fradrag tatt med ovenfor, men som ikke vedrører skattestatistikken:</u>						
Negativ antatt inntekt	-	320	320	90	380	470
Nullskattytere	- 300	-	- 300	- 390	-	- 390
Lønnsinntekt i sjøfart	- 503	-	- 503	- 906	-	- 906
IV. <u>Korreksjon for skattytere ikke med i inntektsstatistikken</u>						
V. <u>Statistisk uoverensstemmelse</u>	- 13	24	11	- 28	16	- 12
VI. <u>I alt</u> (= antatt inntekt ifølge skattestatistikken)						
	15077	1140	16217	20109	1063	21172

Formålet med tabell 1 er å vise at sammenhengen med skattestatistikken er i orden. Dessuten vil en vise den definisjonsmessige sammenheng mellom antatt inntekt i skattestatistikken og størrelsene lønn, brutto driftsinntekt og avskrivninger. Lønn er definert lik selvangivelsens poster kontantlønn, overskudd på reise, diettgodtgjørelse etc., verdi av fri kost, bekledning etc. og honorarer. Avskrivningene er definert lik avskrivninger på driftsmidler ifølge skattelikningen. Brutto driftsinntekt er definert som bruttoinntekten (før fradrag for avskrivningene) av den "egentlige næringsvirksomhet".¹⁾ Med dette menes at renter og andre kapitalinntekter og -utgifter, overføringsinntekter og -utgifter og "ekstraordinære" inntekter og utgifter holdes utenfor. Det konkrete innhold av hva som holdes utenfor vil gå fram av tabell 1.

Tabell 1 gir som nevnt oppstemmingen av lønn, brutto driftsinntekt og avskrivninger mot skattestatistikken. I tabell 2 har en stilt opp disse tall mot nasjonalregnskapets tall for lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit. Summen av disse størrelser (når kapitalslitet gis negativt fortegn) er altså lik faktorinntekten.

Tabell 2. Inntektsstatistikkmaterialet 1958 og 1962 oppstemt mot nasjonalregnskapet. Mill. kr.

	1 9 5 8				1 9 6 2			
	Inn- tekts- stati- stikk	Nasjonalregnskapet Etter korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	Korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	I alt	Inn- tekts- stati- stikk	Nasjonalregnskapet Etter korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	Korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	I alt
<u>Lønn i:</u>								
Jordbruk	195	126	5	131	195	126	5	131
Skogbruk	207	331	17	348	207	331	17	348
Fiske	46	79	4	83	46	79	4	83
Bergverk og primær jern- og metallindustri ...	489	553	70	623	489	553	70	623
Nærings- og nytelses- middelindustri	713	693	81	774	713	693	81	774
Tekstil-, bekl-, lær- og gummivareindustri ...	645	606	71	677	645	606	71	677
Tre- og treforedlingsind.	923	803	95	898	923	803	95	898
Kjemisk industri	431	410	48	458	431	410	48	458
Annen industri	2277	2374	279	2653	2277	2374	279	2653
Bygg og anlegg	1686	1825	119	1944	1686	1825	119	1944
Kraft- og vannforsyning	378	255	40	295	378	255	40	295
Varehandel	2361	2084	182	2266	2361	2084	182	2266
Sjøtransport og hvalfangst	1570	1417	337	1754	1570	1417	337	1754
Forretningsbygg og boliger	24	15	1	16	24	15	1	16
Finansinstitusjoner ...	547	489	98	587	547	489	98	587
Jernbaner, sporveier, post, telefon, telegraf, annen samferdsel	1395	1338	183	1521	1395	1338	183	1521
Off. administrasjon og forsvar	1506	1404	143	1547	1506	1404	143	1547
Andre tjenester	2682	2723	286	3009	2682	2723	286	3009
Lønn i alt	12700	12987	1183	14170	18075	17525	2059	19584

1) Også inntekt av egen bolig blir regnet med i næringsvirksomheten.

Tabell 2 (forts.). Inntektsstatistikk materialet 1958 og 1962 oppstemt mot nasjonalregnskapet. Mill. kr.

	1958				1962			
	Inn- tekts- stati- stikk	Nasjonalregnskapet Etter korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	Korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	I alt	Inn- tekts- stati- stikk	Nasjonalregnskapet Etter korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	Korrek- sjon for defini- sjons- ulik- heter	I alt
Brutto eierinntekt i:								
Jordbruk	938	1458	283	1741	1193	1649	288	1937
Skogbruk	302	502	110	612	470	488	139	627
Fiske	458	391	56	447	614	459	70	529
Bergverk og primær jern- og metallindustri					348	546	107	653
Nærings- og nytelsesmiddel- industri					312	503	100	603
Tekstil-, bekl., lær- og gummivareindustri	1886	2704	528	3232	149	379	54	433
Tre- og treforedlingsindustri					246	265	177	442
Kjemisk industri					269	542	120	662
Annen industri					666	1086	160	1246
Bygg og anlegg	364	491	32	523	495	758	51	809
Kraft- og vannforsyning	87	108	509	617	51	148	761	909
Varehandel	1175	1532	238	1770	1380	1966	341	2307
Sjøtransport og hvalfangst ..	1823	1806	933	2739	1893	1772	1118	2890
Forretningsbygg og boliger ..	544	988	384	1372	827	1303	500	1803
Finansinstitusjoner	153	239	37	276	14 ¹⁾	-	359	359
Jernbanedrift, sporveier, post, telefon, telegraf ...	-	-	206	206	-	-	411	411
Annen samferdsel	809	879	165	1044	639	452	166	618
Andre tjenester					704	878	78	956
Brutto eierinntekt i alt	8539	11098	3481	14579	10270	13194	5000	18194
Lønn og brutto eierinntekt i alt	21239	24085	4664	28749	28345	30719	7059	37778
Kapitalslit i:								
Jordbruk	- 213	- 295	- 188	- 483	- 301	- 356	- 236	- 592
Skogbruk	- 14	- 10	- 16	- 26	- 23	- 14	- 22	- 36
Fiske	- 55	- 160	- 56	- 216	- 108	- 191	- 69	- 260
Bergverk og primær jern- og metallindustri					- 211	- 108	- 107	- 215
Nærings- og nytelsesmiddelind.					- 128	- 96	- 97	- 193
Tekstil-, bekl., lær- og gummivareindustri	-1159	- 503	- 505	-1008	- 42	- 69	- 51	- 120
Tre- og treforedlingsindustri					- 171	- 113	- 173	- 206
Kjemisk industri					- 136	- 96	- 118	- 214
Annen industri					- 329	- 199	- 151	- 350
Bygg og anlegg	- 93	- 86	- 31	- 117	- 144	- 145	- 47	- 192
Kraft- og vannforsyning	- 42	- 55	- 292	- 347	- 27	- 115	- 393	- 508
Varehandel	- 233	- 186	- 184	- 370	- 292	- 265	- 268	- 533
Sjøtransport og hvalfangst ..	-1390	-1432	- 852	-2284	-1715	-1634	- 993	-2627
Forretningsbygg og boliger ..	- 10	- 32	- 657	- 689	- 31	- 68	- 843	- 911
Finansinstitusjoner	- 13	- 7	- 3	- 10	- 1 ¹⁾	-	-	-
Jernbanedrift, sporveier, post, telefon, telegraf ...	-	-	- 384	- 384	-	-	- 513	- 513
Annen samferdsel	- 165	- 195	- 139	- 334	- 348	- 88	- 195	- 283
Andre tjenester					- 121	- 116	- 72	- 178
Kapitalslit i alt	-3387	-2961	-3307	-6268	-4128	-3673	-4348	-8021
I a l t	17852	21124	1357	22481	24217	27046	2711	29757

1) Finansinstitusjoner bare med som biinntekt i inntektsstatistikken 1962.

For 1962 gir inntektsmaterialet grunnlag til å skille mellom lønn i ulike næringer. For 1958 ble det bare samlet inn oppgaver over samlet lønn. Oppgavene over brutto inntekt og kapitalslit er for begge år spesifisert for en rekke næringer, men oppdelingen på næring er som en ser mest detaljert for 1962.

Tallene fra nasjonalregnskapet er delt i to. En del er kalt "korreksjon for definisjonsulikheter". En har her forsøkt å skille ut poster i nasjonalregnskapet som ikke kommer med i tilsvarende post fra inntektsmaterialet. Dette gjelder dels inntekter og utgifter for inntektstakere som ikke er med i inntektsstatistikkens materiale, og dels gjelder det typer av inntekter og utgifter som ikke er skattepliktige. Kolonnen "etter korreksjon for definisjonsulikheter" inneholder resten av nasjonalregnskapets tall, og det er denne kolonnen som skal sammenliknes med inntektsstatistikkens tall dersom interessen knytter seg til hvor godt nasjonalregnskapet og inntektsstatistikk-materialet henger sammen.

Avvikene for total lønn er relativt sett meget små. Inntektsstatistikkens tall i prosent av nasjonalregnskapets tall etter korreksjon for definisjonsulikheter er for 1958 97,8 prosent og for 1962 103,1 prosent.¹⁾ Til sammenlikning kan en nevne at for USA foreligger tall for 1945 og 1952 som gir sammenhengen mellom lønn oppgitt til skattemyndighetene og lønn ifølge nasjonalregnskapet. En finner her prosenttallet 95 for 1945 og 96 for 1952.²⁾

Hvis en ikke nøyer seg med å ta for seg de totale lønninger, men sammenlikner lønnstallene i ulike næringer, er det slutt på samsvaret mellom nasjonalregnskap og inntektsstatistikken. Lønnsinntekt etter næring finns i inntektsstatistikken som tidligere nevnt bare for 1962. I tabell 3 er det regnet ut hvor stor prosent inntektsstatistikkens tall utgjør av nasjonalregnskapets tall for de enkelte næringer. Hvis en tar utgangspunkt i nasjonalregnskapstall som er korrigert for definisjonsulikheter, svinger prosenttallene mellom 58,2 prosent for lønn i fiske og 160,0 prosent for lønn i forretningsbygg og boliger.

Det er meget mulig at avvikene for en stor del kan forklares ved hjelp av samplingfeil, idet utvalget av skattytere er relativt lite.³⁾ Men

-
- 1) Som nevnt foran, er alt som kalles honorarer tatt med under lønn i inntektsstatistikken. Dette er en praktisk løsning som er valgt, men som antakeligvis medfører at lønnstallene blir noe overvurdert.
 - 2) Det bør skytes inn at tallene fra skattesiden er ukontrollerte av skattemyndighetene og at det faller bort endel lave lønninger fordi det er frivillig å sende inn oppgaver når lønnen er under en viss grense.
 - 3) Ifølge Brenna er det rimelig at det blir relativt stor samplingfeil for de enkelte næringer.

Tabell 3. Inntektsstatistikkmateridet i prosent av nasjonalregnskapets tall.
 1958 og 1962

År og næring	Før korreksjon for definisjonsulikheter			Etter korreksjon for definisjonsulikheter		
	Lønn	Brutto- eier- inntekt	Kapital- slit	Lønn	Brutto- eier- inntekt	Kapital- slit
	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
1958:						
Jordbruk		53,9	44,1		64,3	72,2
Skogbruk		49,3	53,8		60,2	140,0
Fiske		102,5	25,5		117,1	34,4
Bergverk og industri		58,4	115,0		69,7	230,4
Bygg og anlegg		69,6	79,5		74,1	108,1
Kraft- og vannforsyning		14,1	12,1		80,6	76,4
Varehandel		66,4	63,0		76,7	125,3
Sjøtransport og hvalfangst		66,6	60,9		100,9	97,1
Forretningsbygg og boliger		39,7	1,5		55,1	31,3
Finansinstitusjoner		55,4	130,0		64,0	185,7
Jernbanedrift, sporveier, post, telefon, telegraf		-	-		-	-
Andre næringer		77,5	49,4		92,0	84,6
I alt	89,6	58,6	54,0	97,8	76,9	114,4
1962:						
Jordbruk	148,9	61,6	50,8	154,8	72,3	84,6
Skogbruk	59,5	75,0	63,9	62,5	96,3	164,3
Fiske	55,4	116,1	41,5	58,2	133,8	56,5
Bergverk og primær jern- og metallindustri	78,5	53,3	98,1	88,4	63,7	195,4
Nærings- og nytelsesmiddel- industri	92,1	51,7	66,3	102,9	62,0	133,3
Tekstil-, bekl.-, lær- og gummi- vareindustri	95,3	34,4	35,0	106,4	39,3	60,9
Tre- og treforedlingsindustri ...	102,8	55,7	59,8	114,9	92,8	151,3
Kjemisk industri	94,1	40,6	63,6	105,1	49,6	141,7
Annen industri	85,8	53,5	94,0	95,9	61,3	165,3
Bygg og anlegg	86,7	61,2	75,0	92,4	65,3	99,3
Kraft- og vannforsyning	128,1	5,6	5,3	148,2	34,5	23,5
Varehandel	104,2	59,8	54,8	113,3	70,2	110,2
Sjøtransport og hvalfangst	89,5	65,5	65,3	110,8	106,8	105,0
Forretningsbygg og boliger	150,0	45,9	3,4	160,0	63,5	45,6
Finansinstitusjoner	93,2	3,9	-	111,9	-	-
Jernbanedrift, sporveier, post, telefon, telegraf, annen samferdsel	91,7	62,1	43,7	104,3	141,4	395,5
Offentlig administrasjon og forsvar	97,3	-	-	107,3	-	-
Andre tjenester	89,1	73,6	64,4	98,5	80,2	104,3
I alt	92,3	56,4	51,5	103,1	77,8	112,4

en må også regne med endel grupperingsfeil. F.eks. skillet mellom lønn i jordbruk og lønn i skogbruk og skillet mellom selvstendiges inntekt i fiske og lønnsinntekt i fiske er temmelig uklart.

For brutto eierinntekt er det stort sett dårlig overensstemmelse mellom nasjonalregnskapet og inntektsstatistikken. Det går fram av tabell 3 at inntektsstatistikkens tall i prosent av nasjonalregnskapets tall (korrigert for definisjonsforskjeller) for 1958 svinger mellom 55,1 prosent for brutto eierinntekt i forretningsbygg og boliger og 117,1 prosent for brutto eierinntekt i fiske. For 1962 ligger prosenttallene mellom 34,5 prosent for brutto eierinntekt i kraft- og vannforsyning og 133,8 for brutto eierinntekt i fiske. For total brutto eierinntekt er prosenttallene 76,9 for 1958 og 77,8 for 1962.

Det må understrekes at sammenlikningen mellom de to tallsettene for brutto eierinntekt er basert på flere tvilsomme statistiske beregninger som delvis er omtalt foran. En kan nevne fordelingen mellom foretak og bedrift, beregningen av bruttotall p. grl. a. skjønnsliknet nettoinntekt, beregningen av bruttotall for prosentliknede boligselskaper og for forbruks- og innkjøpsforeninger, fordelingen av inntekter og utgifter i forretningsbygg på andre næringer¹⁾ og beregningen av hva definisjonsulikhetene betyr²⁾. Det kan vel også hende at enkelte definisjonsforskjeller ikke er tatt hensyn til. Men det kan neppe være tvil om at summen av statistiske feil, skattesvik og vurderingsforskjeller er vesentlig større for brutto eierinntekt enn for lønnsinntekt. Dette stemmer også godt overens med tallene for U.S.A. En har riktignok her bare tall for nettoinntektene, men disse viser at for "nonfarm business and professional incomes" var skattetallet 87 og 85 prosent av nasjonalregnskapstallet for 1945 og 1951. For "farm income" var de tilsvarende tallene 36 og 41 prosent. For begge typer av inntekter totalt var prosenttallet 71 for 1952.

For kapitalslitet er det også stort avvik mellom de to tallsettene, men forholdet er her at inntektsstatistikkens tall er størst (hvis en eliminerer definisjonsforskjellene). Avviket er størst for 1958, men en bør her føye til at inntektsstatistikkens tall for dette året bl.a. inkluderer avskrivninger i sammenheng med ekstraordinære lageroppskrivninger for 1958.

-
- 1) For svært mange foretak i inntektsstatistikken som hadde inntekt av forretningsbygg lot det seg ikke gjøre å skille denne inntekt fra inntekt i andre næringer. Ved sammenlikningen mellom nasjonalregnskap og skattelikning i tabell 2 og 3 har en i stedet forsøkt å fordele nasjonalregnskapets tall for inntekt av forretningsbygg på de andre næringssektorer i samme forhold som det har skjedd i inntektsstatistikken.
 - 2) Det er f.eks. en høyst usikker beregning som brukes for å anslå hva den ulike behandling av reparasjoner og vedlikehold betyr.

For forholdet mellom kapitalslit og avskrivninger har en ikke kjennskap til tilsvarende tall fra U.S.A.

Når det gjelder tallene for de enkelte næringer både for brutto eierinntekt og for kapitalslitet, er det klart at samplingfeil spiller en stor rolle (først og fremst gjelder dette persontallene). Det er også vanskelig å skille mellom de enkelte næringer (foretak/bedrift). En skal ellers ikke komme inn på de enkelte næringer i denne omgang bortsett fra at en finner grunn til å trekke fram sjøtransport og hvalfangst som viser et overraskende samsvar for begge årene.

Som nevnt foran har en utarbeidet inntektsfordelingsstatistikk som er "stemt opp" mot nasjonalregnskapet ved at totaltall for lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit (fra nasjonalregnskapet) er fordelt på inntektstakerne proporsjonalt med størrelsen av bestemte inntekts- og utgiftsposter på inntektsstatistikkskjemaene. Denne framgangsmåte vil sannsynligvis kunne gi rare utslag i det enkelte tilfelle. Om disse utslag totalt sett utjamnes slik at statistikken gir et godt gjennomsnittlig bilde av fordelingen av en slags nasjonalregnskapsinntekt, er det vanskelig å ha noen mening om. Det er imidlertid klart at den tallmessige betydning av justeringene av inntektspostene på skjemaene vil være avhengig av avvikene mellom nasjonalregnskapet og inntektsstatistikkens totaltall. Og det er her ikke lenger bare tale om avvikene mellom størrelser korrigert for definisjonsulikheter. Også den tallmessige størrelsen av definisjonsulikhetene må fordeles på inntektstakerne¹⁾.

I tabell 4 er det for 1958 satt opp hvilke koeffisienter som ble brukt ved utarbeidningen av de såkalte nasjonalregnskapstabeller. Koeffisientene er beregnet som forholdstall mellom nasjonalregnskapets totaltall og totaltall for proporsjonalitetsfaktorene fra inntektsstatistikken. Når det gjelder lønningene, viser tabellen at inntektsstatistikktallene er justert opp med 10 prosent. For kapitalslitet er tallene fra inntektsstatistikkmaterialet (som gjelder avskrivningene) justert opp med fra 26 til 157 prosent.

Når det gjelder brutto eierinntekt, kan en ikke se direkte av tabellen hvor meget inntektsstatistikkens tall er justert opp. Brutto eierinntekten blir nemlig for hver inntektstaker beregnet som en sum av to produkter. Det ene produktet²⁾ gir en justert brutto eierinntekt som totalt sett svarer til nasjonalregnskapets tall korrigert for definisjonsulikheten mellom nasjonal-

1) Det er bare de definisjonsulikheter som skyldes at ulike typer av inntekter og utgifter ikke tas med ved skattleggingen, som kan behandles på denne måten. Definisjonsulikheter som skriver seg fra at inntektstakergrupper ikke er med i inntektsstatistikken må behandles på annen måte.

2) Brutto driftsinntekt på inntektsstatistikkskjemaet multiplisert med en koeffisient.

Tabell 4. Koeffisienter for utregning av "nasjonalregnskapstall" for 1958

	Lønn i land	Lønn til sjøs	Brutto eierinntekt eksklusive rep. og vedlikehold	Rep. og vedlikehold	Kapitalslit	Eierinntekt, (netto)
Koeffisienter for lønn	1,1028	1,4308				
Andre koeffisienter for						
jordbruk, skogbruk, fiske ...			1,4876	0,9220	2,5709	
bergverk og industri	1,4422	0,4349	0,8689	.
bygg og anlegg.	.	.	1,3516	0,3334	1,2581	.
kraft- og vannforsyning	1,2529	0,3572	1,6667	.
varehandel	1,3472	0,7897	1,5880	.
forretningsbygg og boliger	1,2603
sjøtransport og hvalfangst	1,0368	0,6086	1,6388	.
andre næringer.	.	.	1,1211	0,7394	1,9212	.

regnskap og skattelikning når det gjelder reparasjoner og vedlikehold. Det andre produktet¹⁾ gir totalt sett et tall for den nevnte definisjonsulikhet. Beregningene fører til at brutto eierinntekt blir satt til et tall som er 55 prosent høyere enn brutto driftsinntekten ifølge inntektsstatistikkmaterialet (for alle næringer under ett).

Det går fram av tabell 4 at en for 1958 har beregnet særskilte koeffisienter for brutto eierinntekt og kapitalslit for endel næringer. For jordbruk, skogbruk og fiske valgte en å beregne felles koeffisienter p.g.a. vanskeligheter med skillet mellom næringene.

Tabell 5. Koeffisienter for utregning av nasjonalregnskapstall for 1962

	Lønn	Brutto eierinntekt eksklusive rep. og vedlikehold	Rep. og vedlikehold	Kapitalslit	Eierinntekt, (netto)
Jordbruk, skogbruk, fiske	1,257	1,212	0,748	2,046	.
Sjøtransport	1,118	0,991	0,561	1,513	.
Forretningsbygg og boliger)		.	.	.	1,106
Andre næringer	1,088	1,450	0,618	1,341	.
Uoppgitt	1,074	1,285	0,603	1,484	.

1) Avskrivningene på inntektsstatistikkskjemaet multiplisert med en koeffisient.

Tabell 5 inneholder oppgaver over koeffisientene for 1962. Prinsippene for utregningen er her stort sett de samme som for 1958, men en har for dette året hatt større muligheter til å beregne særskilte koeffisienter for hver næring. Som en har nevnt tidligere, er imidlertid utvalget for personer så lite at en må regne med muligheten for store utvalgsfeil dersom næringsgrupperingen blir særlig detaljert. En har derfor nøyd seg med å dele inn i følgende næringsgrupper¹⁾:

Jordbruk, skogbruk og fiske
Sjøtransport og hvalfangst
Andre næringer

Som et gjennomsnitt for alle næringer er tallene fra inntektsstatistikk-skjemaene justert opp slik:

Lønninger	9 prosent
Brutto eierinntekt	57 "
Kapitalslit	49 "

IV. Den personlige inntektsfordeling basert på skattelikningsmateriale

Skattestatistikken gir jo allerede endel oppgaver over den personlige inntektsfordeling basert på skattelikningsmateriale. Det er imidlertid ingen av de tabeller som nå utarbeides i statistikken som gir en gruppering av personene etter næring og sosialstilling. En har heller ikke noen gruppering av husholdene. Alle skattestatistikktabeller har dessuten den svakhet at nullskattyterne er holdt utenfor.

I tabellene 6 og 7 er det gitt tall fra inntektstatistikk materialet for 1958 og 1962 som gir fordelingen av de personlige skattytere etter næring og sosialstilling. Det er her personen som er inntektstakerenheten²⁾. For hver gruppe er det gitt oppgave over total inntekt og dessuten tall for ulike inntekts- og utgiftsarter. I en egen kolonne er det ført opp oppgave over gjennomsnittlig antatt inntekt for hver nærings-/stillingsgruppe.

1) En brukte også en egen koeffisient for "uoppgitt næring". Det ble her brukt en gjennomsnittskoeffisient.

2) For endel av de fellesliknede er inntektene slått sammen.

Tabell 6. Den personlige inntekt etter sosialstilling og næring. Skattelikningstall 1958 basert på personen som inntektstaker

Inntektsart Næring/ sosialstilling	Brutto	Annen	Av-	Netto-	Kapi-	Fra-	I alt	Gj.-	
	drifts- inntekt i jord- bruk, skog- bruk, fiske	brutto drifts- inntekt	skriv- ning- er	inn- tekt av eien- doms- drift	talinn- tekter, over- før- inger	drag ved lik- ningen	=antatt inn- tekt ¹⁾	snitt- lig antatt inn- tekt	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	1 000 kr.	
Lønntakere i:									
jordbruk,	190,7	4,0	0,6	-1,1	2,4	2,1	-19,4	179,3	4,3
skogbruk,	214,3	8,6	2,5	-1,5	3,6	-1,7	-25,8	200,0	7,3
fiske,	27,6	5,0	1,5	-3,0	0,8	0,9	-2,8	30,0	7,5
bergverk og ind.,	3988,2	36,4	27,8	-9,7	82,6	-36,7	-372,3	3716,3	11,1
bygg og anlegg,	1278,0	39,5	8,4	-6,8	37,0	-22,1	-132,6	1201,4	10,7
varehandel,	1459,3	9,9	8,0	-4,9	22,4	-1,8	-150,0	1342,9	10,0
bank og forsikring	285,1	0,5	0,3	-0,3	6,1	-4,1	-25,3	262,3	13,9
sjøfart og hval- fangst,	846,6	12,3	13,5	-9,2	13,6	6,5	-75,4	807,9	12,3
annen samferdsel,	848,7	5,3	10,9	-3,4	18,2	-34,3	-65,5	779,9	13,2
andre næringer	3095,6	31,5	51,8	-13,6	56,5	-71,2	-297,3	2853,3	11,4
Selvstendige i:									
jordbruk,	64,3	877,4	7,8	-142,3	53,9	-37,9	-3,6	819,6	7,7
skogbruk,	19,6	200,8	11,3	-52,5	11,8	-19,4	16,1	187,7	10,9
fiske,	42,8	414,9	1,3	-50,7	17,6	-12,4	-16,5	397,0	6,9
bergverk og ind.,	41,7	5,0	423,0	-83,4	13,9	-11,0	-13,3	375,9	14,9
bygg og anlegg,	9,6	3,4	313,2	-71,1	11,9	-13,9	-15,1	238,0	16,1
varehandel,	81,9	3,1	794,4	-113,0	25,6	-37,1	-34,0	720,9	20,2
sjøfart og hval- fangst,	85,6	-8,2	36,4	-28,0	2,0	2,6	-7,0	83,4	33,5
annen samferdsel,	9,1	3,5	266,7	-67,6	6,9	-12,0	-5,3	201,3	13,5
andre næringer	40,4	12,8	449,2	-32,2	48,5	-15,0	-33,8	469,9	19,1
Ikke yrkes- virksomme	71,3	23,3	2,6	-4,0	45,8	969,3	-49,9	1058,4	4,8
I alt	12700,4	1689,0	2431,2	-698,3	481,1	650,8	-1328,8	15925,4	10,2

1) Sum av antatt inntekt ved likningen og antatt inntekt ved sjømannskatteordningen.

Tabell 7. Den personlige inntekt etter sosialstilling og næring. Skattelikningstall 1962 basert på personen som inntektstaker

Inntektsart Næring/ sosialstilling	Brutto	Annen	Av-	Netto-	Kapi-	Fra-	I alt	Gj.-	
	drifts- inntekt i jord- bruk, skog- bruk, fiske	brutto drifts- inntekt	skriv- ning- er	inn- tekt av eien- doms- drift	talinn- tekt over- før- inger etc.	drag ved lik- ningen etc.	=antatt inn- tekt ¹⁾	snitt- lig antatt inn- tekt	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	1 000 kr.	
Lønnstakere i:									
jordbruk,	174,3	8,1	0,1	-3,8	1,7	3,1	-22,8	160,7	6,3
skogbruk,	191,0	19,8	-	-4,5	4,3	-0,1	-28,4	182,1	9,4
fiske,	46,5	8,0	3,1	-5,2	1,3	-4,2	-6,4	43,1	8,0
bergverk og ind.,	5380,2	43,1	23,6	-14,6	102,8	-80,1	-575,8	4879,2	13,3
bygg og anlegg,	1689,6	25,1	10,8	-14,0	38,0	-18,0	-187,6	1543,9	13,9
varehandel,	2238,6	16,4	28,2	-13,7	35,8	-10,9	-244,8	2049,6	12,1
bank og for- sikring,	522,0	6,2	4,4	-6,5	9,2	-7,3	-45,1	482,9	17,9
sjøfart og hval- fangst,	1081,1	9,8	9,5	-4,5	13,7	-7,1	-147,4	955,1	13,4
annen samferdsel,	1356,1	25,6	13,3	-18,4	24,2	-60,9	-141,1	1198,8	14,8
andre næringer,	4642,7	36,8	34,6	-13,9	69,1	-124,1	-515,8	4129,4	13,4
uoppgitt bransje	78,2	6,8	3,7	-5,3	1,6	2,2	-12,8	74,4	5,2
Selvstendige i:									
jordbruk,	80,5	1072,6	9,4	-193,9	60,9	-12,1	-79,3	938,1	10,0
skogbruk,	9,9	348,7	6,1	-69,0	15,4	-41,5	-66,0	203,6	12,9
fiske,	55,1	547,4	0,2	-76,8	17,4	-7,2	-43,3	492,8	8,7
bergverk og ind.,	35,7	8,2	544,3	-139,4	11,5	-45,7	-33,4	381,2	17,9
bygg og anlegg,	19,8	5,3	384,2	-68,4	12,9	-12,8	-27,6	313,4	18,9
varehandel,	51,9	5,6	840,3	-108,8	17,3	-5,6	-76,3	724,4	21,7
sjøfart og hval- fangst	224,6	0,3	52,5	-27,3	3,1	-92,5	-3,2	157,5	98,7
annen samferdsel,	7,8	-2,7	406,1	-164,9	8,3	-1,9	-4,1	248,6	16,6
andre næringer,	47,0	18,9	631,4	-107,0	74,4	-12,3	-29,3	623,1	20,1
uoppgitt bransje,	7,6	1,0	3,2	-0,3	0,1	1,4	-1,6	11,4	8,1
Ikke yrkes- virksomme	143,7	45,3	15,6	-20,3	67,9	1785,8	-470,3	1567,7	5,0
I alt	18083,9	2256,3	3024,6	-1080,5	590,9	1248,2	-2762,4	21361,0	11,9

1) Sum av antatt inntekt ved likningen og antatt inntekt ved sjømannsskatteordningen.

Husholdstall er bare bearbeidd for 1962. I tabell 8 er husholdene gruppert etter næring og sosialstilling og etter inntektens størrelse. Inntekten er definert lik inntekt før skatt, dvs. antatt inntekt (både ved den vanlige likningen og ved sjemannskatteordningen). For hver gruppe er det gitt opp tallet på hushold.

Tabell 8. Tallet på hushold etter sosialstilling, næring og inntektens størrelse. Skattelikningstall 1962.

Inntektstrinn Sosialgruppe	Under	4000-	8000-	12000-	16000-	20000-	30000-	50000-	Alle inn- tekts- trinn
	4000	7999	11999	15999	19999	29999	49999	og over	
Lønnstakere i:									
jordbruk,	10348	6169	3582	3184	995	399	-	-	24677
skogbruk,	3781	4378	3582	4975	1791	398	-	-	18905
fiske,	995	2189	1393	398	199	199	-	-	5373
bergverk og industri,	26667	33432	46566	82188	76416	51741	12345	2060	331415
bygg og anlegg	5572	12736	17512	27860	19901	19502	3384	415	106882
varehandel,	17910	25473	21094	24079	17114	18507	9565	2252	135994
sjøtransport og hvalfangst,	11344	12139	15523	15323	10151	12339	6972	463	84254
annen samferdsel,	3383	6965	6567	15722	20497	17512	3781	5	74432
off. adm. og forsvar,	4179	10547	7562	8756	11542	21890	8358	200	73034
andre næringer,	30249	28657	25472	28258	25075	32636	19706	3319	193372
uoppgitt	6567	2587	995	1791	-	199	199	1	12339
Selvstendige i:									
jordbruk,	15323	26666	23681	12340	7761	5771	2388	6	93936
skogbruk,	1991	3582	3184	2587	996	1991	200	621	15152
fiske,	9751	17910	15323	6766	3383	2786	-	-	55919
bergverk og industri,	1992	2986	3582	3782	2588	3981	1217	1013	21141
bygg og anlegg,	757	1593	2388	1990	2388	3781	2788	437	16162
varehandel,	797	2788	3582	4976	5174	5382	5985	1940	30624
sjøtransport og hvalfangst,	1	398	199	-	199	1	204	625	1627
annen samferdsel,	1592	1592	1592	2588	1990	4378	997	210	14939
andre næringer	5576	1791	2390	2588	1195	3981	3790	4119	25430
uoppgitt	399	199	-	-	199	199	1	2	999
Trygdede	88556	97709	11940	1592	597	-	199	-	200593
Pensjonister	6767	19105	19900	13335	5572	5972	1798	235	72684
Andre med formues- inntekt etc.	5373	2389	1593	597	199	204	7	269	10631
Skoleelever	4179	-	-	-	-	-	-	-	4179
Personer uten inntekt	17712	-	-	-	-	-	-	-	17712
I alt	281801	323980	239202	265675	215922	213749	83884	18192	1642405

I tabell 9 er husholdene gruppert etter husholdstype og inntektens størrelse. For alle husholdstyper under ett har en i tabell 10 foretatt en jamføring mellom den relative hyppighetsfordeling etter inntektens størrelse ifølge tabell 9 og den relative hyppighetsfordeling etter inntektens størrelse av de personlige skattytere ifølge skattestatistikken. Som en kunne vente, er det størst spredning i inntektsstatistikkmaterialet. En får her i de lavere inntektstrinn med nullskattyterne. Grunnen til at en også får relativt flere enheter i de øvre inntektstrinn er antakeligvis at enheten er husholdet og ikke den enkelte skattyter.

Tabell 9. Tallet på hushold etter husholdstype og inntektstrinn. Skattelikningstall 1962

Inntektstrinn Husholdstype	Under	4000-	8000-	12000-	16000-	20000-	30000-	50000	Total
	4000	7999	11999	15999	19999	29999	49999	og over	
Enslige	242385	199399	115023	80398	32238	20102	3402	634	693581
Enslige forsørgere med barn	7164	9951	5970	6369	1990	2587	202	622	34855
Ektepar uten barn.	17718	70447	48955	59307	55724	64285	30481	6408	353325
Ektepar med 1 barn	3185	17315	27860	43979	50150	46771	16924	2270	208454
Ektepar med 2 barn	4181	11345	18707	38009	43780	47367	18926	3897	186212
Ektepar med 3 eller flere barn	5576	12538	20100	36219	30448	31244	13352	4345	153822
Andre	1592	2985	2587	1394	1592	1393	597	16	12156
I alt	281801	323980	239202	265675	215922	213749	83884	18192	1642405

Tabell 10. Den relative hyppighetsfordeling av hushold etter inntektens størrelse sammenliknet med den relative hyppighetsfordeling av personlige skattytere etter inntektens størrelse. Inntektsstatistikk 1962 jamført med skattestatistikk 1962

Kilde Inntektstrinn	Skattestatistikk 1962:	Inntektsstatistikk 1962:
	Tallet på personlige skattytere etter størrelsen på antatt inntekt	Tallet på hushold etter størrelse på antatt inntekt
	Pst.	Pst.
Under - 4 000	11,9	17,2
4 000 - 7 999	18,8	19,7
8 000 - 11 999	18,3	14,6
12 000 - 15 999	19,5	16,2
16 000 - 19 999	14,9	13,1
20 000 - 29 999	12,4	13,0
30 000 - 49 999	3,4	5,1
50 000 og over	0,8	1,1
I alt	100,0	100,0

V. Inntektsfordelingen for 1958 og 1962 oppstemt mot nasjonalregnskapet

I tabell 11 er faktorinntekten (lønn og eierinntekt) for 1958 og 1962 fordelt på hovedsektorer. Det er her brukt en institusjonell fordeling som stort sett er framkommet ved en sammenslagning av sektorer i kredittmarkedstatistikken. Unntaket er kredittmarkedstatistikken "andre norske sektorer" som i tabell 11 er oppdelt i "andre ikke personlige private foretak" og "personer". For oversiktens skyld har en i tabellen tatt med de offentlige forvaltningssektorer og utlandet selv om disse sektorer ikke har inntekt som kan defineres som lønn eller eierinntekt¹⁾.

Tabell 11. Faktorinntekten fordelt på hovedsektorer 1958 og 1962. Mill. kr.

Sektorer	Offentlig forvaltning			Finansinstitusjoner		Offentlige foretak		Andre ikke personlige, private foretak	Personer	Utlandet	I alt
	Statsforvaltning	Trykforvaltning	Kommunalforvaltning	Offentlige	Private	Statsforetak	Kommuneforetak				
1958											
Lønn									14 170		14 170
Eierinntekt i jordbruk, skogbruk, fiske						6	8	14	2 047		2 075
sjøtransport og hvalfangst							-3	424	31		452
andre næringer				27	231	-30	188	2 024	3 344		5 784
I alt				27	231	-24	193	2 462	19 592		22 481
1962											
Lønn									19 585		19 585
Eierinntekt i jordbruk, skogbruk, fiske						12	9	-	2 182		2 203
sjøtransport og hvalfangst							19	210	32		261
andre næringer				40	319	63	294	2 501	4 475		7 692
uoppgitt								2	14		16
I alt				40	319	75	322	2 713	26 288		29 757

1) Etter nasjonalregnskapets definisjoner.

I tabellene 12 og 13 er det gitt tall for 1958 og 1962 når det gjelder kryssfordelingen av den personlige inntekt etter art og etter næring/stilling. Det er her personen som er inntektstakerenhet. Av inntektsartene er det foruten

Tabell 12. Den personlige inntekt 1958 etter sosialstilling og næring. Tallene for eierinntekt og lønn er oppstemt mot nasjonalregnskapet. Inntektstakerenhet: personer

Inntektsart Sosialstilling og næring	Lønn	Eier- inntekt i jord- bruk, og fiske	Annen eier- inntekt	Kapital- inntekt- er, over- føringer etc.	I alt	Gj. snitt pr. person
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	1 000 kr.
Lønnstaker i:						
jordbruk	210	5	7	2	224	5,4
skogbruk	236	11	10	-2	255	9,3
fiske	31	5	0	1	37	9,3
bergverk og industri	4 399	44	137	-37	4 543	13,6
bygg og anlegg	1 410	49	60	-22	1 497	13,3
varehandel	1 609	11	31	-2	1 649	12,3
bank og forsikring	314	0	7	-4	317	16,7
sjøfart og hvalfangst	1 097	10	31	7	1 145	17,5
annen samferdsel	936	7	34	-34	943	16,0
andre næringer	3 414	38	127	-71	3 508	14,0
Selvstendige i:						
jordbruk	71	1 075	76	-38	1 184	11,2
skogbruk	22	223	20	-19	246	14,2
fiske	47	535	20	-13	589	10,2
bergverk og industri	46	6	591	-11	632	25,0
bygg og anlegg	11	4	369	-14	370	25,0
varehandel	91	3	1 010	-37	1 067	29,9
sjøfart og hvalfangst	94	-24	22	3	95	38,2
annen samferdsel	10	4	228	-12	230	15,4
andre næringer	44	14	531	-15	574	23,3
Ikke yrkesvirksomme	78	29	64	969	1 140	5,2
I alt	14 170	2 049	3 375	651	20 245	12,9

lønn og eierinntekt også tatt med de samme tall for kapital- og overføringsinntekter som var ført opp i tabellene 6 og 7 (basert på skattelikningsdata).

Tabell 13. Den personlige inntekt 1962 etter sosialstilling og næring. Tallene for eierinntekt og lønn er oppstemt mot nasjonalregnskapet. Inntektstakerenhet: personer

Inntektsart Sosialstilling og næring	Lønn i	Annen	Eier-	Annen	Kapital-	I alt	Gj.
	jordbruk, skogbruk, fiske	lønn	inntekt i jordbruk, skogbruk, fiske	eier- inn- tekt	inntekt og utgif- ter, over- føringer etc.	Mill.	snitt pr. person
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	1 000 kr.
Lønnstakere i:							
jordbruk	211,6	6,4	4,9	2,1	3,3	228,3	8,9
skogbruk	226,2	11,9	18,1	4,7	-0,1	260,8	13,5
fiske	51,1	6,4	4,8	4,9	-4,2	63,0	11,7
bergverk og industri	14,4	5 838,6	38,9	134,4	-79,9	5 946,4	16,2
bygg og anlegg	2,3	1 835,5	15,9	55,0	-18,0	1 890,7	17,0
varehandel	3,9	2 431,2	15,1	71,6	-11,0	2 510,8	14,8
bank og forsikring	-	567,6	5,5	12,5	-7,3	578,3	21,5
sjøfart og hvalfangst	0,4	1 206,0	11,0	21,2	-7,2	1 231,4	17,3
annen samferdsel	1,4	1 472,2	19,2	39,1	-61,0	1 470,9	18,2
andre næringer	1,7	4 868,9	32,0	117,7	-125,5	4 894,8	15,9
uoppgitt bransje	-	83,8	6,1	4,8	2,2	96,9	6,8
Selvstendige i:							
jordbruk	19,8	68,8	1 052,7	75,8	-12,3	1 204,8	12,8
skogbruk	3,9	7,3	343,4	20,0	-41,4	333,2	21,1
fiske	5,5	52,7	563,6	19,6	-7,2	634,2	11,2
bergverk og industri	-	38,1	5,5	712,5	-46,4	709,7	33,2
bygg og anlegg	3,3	18,0	3,4	525,6	-13,2	537,1	32,4
varehandel	-	54,9	3,4	1 163,6	-6,0	1 215,9	36,4
sjøfart og hvalfangst	-	250,9	0,1	33,3	-92,4	191,9	120,2
annen samferdsel	0,1	8,1	-10,5	482,9	-2,8	477,8	32,0
andre næringer	0,5	49,0	9,8	924,1	-11,6	971,8	31,4
uoppgitt bransje	-	8,1	0,9	4,2	1,3	14,5	10,4
Ikke yrkesvirksomme	8,8	145,7	37,4	92,5	1 748,4	2 032,8	6,4
I alt	554,9	19 030,1	2 181,2	4 522,1	1 207,7	27 496,0	15,3

I tabell 14 er gjennomsnittsinntektene for hver enkelt nærings-/stillingsgruppe regnet ut og stilt opp mot gjennomsnittstallene fra tabellene basert på skatteligningsdata. Når gjennomsnittsinntektene fra tabellene 12 og 13 viser seg å være størst, skyldes dette at oppstemmingen mot nasjonalregnskapet av lønns- og eierinntektene fører til at disse inntekter heves for hver enkelt inntektstaker.

Ved en sammenlikning av gjennomsnittsinntektene i 1958 med tilsvarende tall for 1962 vil sammensetningen av utvalget antakeligvis bety meget. Det er her ikke bare de tilfeldige utslag av trekningene som vil

kunne bety noe, men også de forskjellige prinsipper som ble fulgt ved utvalgstrekningen. Som nevnt foran, ble det for 1962 trukket et særskilt utvalg av personer med høye inntekter. En har således for 1962 fått en god dekning for de øverste inntektstrinn, mens det derimot er usikkert hvor mange av disse personer som er kommet med for 1958.

Tabell 14. Den gjennomsnittlige personlige inntekt etter sosialstilling og næring 1958 og 1962. Skattelikningstall jamført med tall oppstemt mot nasjonalregnskapet. Inntektstakerenhet: personer

Sosial- stilling og næring	1 9 5 8			1 9 6 2		
	Skattelikningstall Gj.snitt av antatt inn- tekt ved skattelik- ningen og sjømanns- skatte- ordningen	Gj.snitt av lønn, drifts- inntekter, kapital- inntekter etc.	Gj.snittlig lønn, eier- inntekt, kapitalinn- tekter og utgifter etc. opp- stemt mot nasjonal- regnskapet	Skattelikningstall Gj.snitt av antatt inn- tekt ved skattelik- ningen og sjømanns- skatte- ordningen	Gj.snitt av lønn, drifts- inntekt, kapitalinn- tekter og utgifter etc.	Gj.snittlig lønn, eier- inntekt, kapitalinn- tekter og utgifter etc. opp- stemt mot nasjonal- regnskapet
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Lønnstakere i:						
jordbruk	4,3	4,7	5,4	6,3	7,1	8,9
skogbruk	7,3	8,2	9,3	9,4	10,9	13,5
fiske	7,5	8,2	9,3	8,0	9,2	11,7
bergverk og ind.	11,1	12,3	13,6	13,3	14,9	16,2
bygg og anlegg .	10,7	11,9	13,3	13,9	15,6	17,0
varehandel	10,0	11,1	12,3	12,1	13,6	14,8
bank og forsik- ring	13,9	15,2	16,7	17,9	19,6	21,5
sjøfart og hvalfangst ...	12,3	13,5	17,5	13,4	15,5	17,3
annen samferdsel	13,2	14,3	16,0	14,8	16,5	18,2
andre næringer..	11,4	12,6	14,0	13,4	15,1	15,9
uoppgitt bransje	-	-	-	5,2	6,1	6,8
Selvstendige i:						
jordbruk	7,7	7,8	11,2	10,0	10,8	12,8
skogbruk	10,9	9,9	14,2	12,9	17,1	21,1
fiske	6,9	7,2	10,2	8,7	9,5	11,2
bergverk og ind.	14,9	15,4	25,0	17,9	19,4	33,2
bygg og anlegg .	16,1	17,1	25,0	18,9	20,6	32,4
varehandel	20,2	21,2	29,9	21,7	24,0	36,4
sjøfart og hvalfangst ...	33,5	36,3	38,2	98,7	100,7	120,2
annen samferdsel	13,5	13,8	15,4	16,6	16,9	32,0
andre næringer .	19,1	20,4	23,3	20,1	21,1	31,4
uoppgitt bransje	-	-	-	8,1	9,3	10,4
Ikke yrkes- virksomme	4,8	5,0	5,2	5,0	6,5	6,4
I alt	10,2	11,0	12,9	11,9	13,4	15,3

Tabellene 15 til 17 inneholder inntektsfordelinger hvor husholdet er inntektstakerenhet. Slike fordelinger er bare kjørt ut for 1962.

Tabell 15. Tallet på hushold etter sosialstilling, næring og inntektens størrelse. Basert på inntektsdata fra 1962 som er stemt opp mot nasjonalregnskapet når det gjelder lønn og eierinntekt

Inntektstrinn (inntekt før skatt)	Under 4000	4000- 7999	8000- 11999	12000- 15999	16000- 19999	20000- 29999	30000- 49999	50000 og over	I alt
Sosial- stilling og næring									
Lønnstakere i:									
jordbruk	6766	7363	3383	2786	2986	995	398	-	24677
skogbruk	1592	2388	3980	3980	2786	3582	597	-	18905
fiske	398	796	1791	1393	398	398	199	-	5373
bergverk og ind.	19901	27462	32835	43980	77809	97709	28462	3257	331415
bygg og anlegg .	4179	9950	11144	17114	23084	31642	8955	814	106882
varehandel	10945	24677	18308	17512	19303	27263	14134	3852	135994
sjøtransport og hvalfangst ...	6568	10746	10150	13333	12139	20499	9357	1462	84254
off. adm. og forsvar	3582	8955	6169	4577	7363	26865	14527	996	73034
andre næringer .	25473	29253	28459	28258	37811	71043	39204	8303	267804
uoppgitt næring.	5970	2985	995	398	1194	597	-	200	12339
Selvstendige i:									
jordbruk	9751	22686	22089	14329	9951	10348	4378	404	93936
skogbruk	2191	1592	2985	2388	1592	1990	1196	1218	15152
fiske	6567	13731	12139	11741	4776	5970	995	-	55919
bergverk og ind.	998	1990	2786	1592	1991	3982	5176	2626	21141
bygg og anlegg .	599	597	1194	1194	1791	3383	4579	2825	16162
varehandel	598	995	1593	2388	3186	5773	8363	7728	30624
andre næringer .	5776	2391	2985	2788	1792	6372	8763	11129	41996
uoppgitt næring.	399	-	199	-	199	199	1	2	999
Trygdede	183678	14925	1791	199	-	-	-	-	200593
Pensjonister ...	5174	25075	18110	12338	4179	5375	2197	236	72684
Andre med formues- inntekt etc. ...	4776	3583	1394	398	2	5	207	266	10631
Skoleelever	4179	-	-	-	-	-	-	-	4179
Personer uten inntekt	17712	-	-	-	-	-	-	-	17712
I alt	327772	212140	184479	182686	214332	323990	151688	45318	1642405

I tabell 15 finner en tallet på hushold etter sosialstilling og næring og etter inntektens størrelse. Det inntektsbegrep som er brukt ved fordelingen, er en inntekt før skatt. Lønns- og eierinntektene er bestemt ved en avstemming mot

nasjonalregnskapet. Foruten disse inntekter er følgende tatt med i inntektsbegrepet:

Renteinntekter minus renteutgifter
Pensjoner minus pensjonsinnskott
Stønader fra private (netto)
Aksjeutbytte

Tabell 16. Husholdenes gjennomsnittlige disponible inntekt etter sosialstilling, næring og inntektens størrelse. Basert på inntektsdata fra 1962 som er stemt opp mot nasjonalregnskapet når det gjelder lønn og eierinntekt.

Inntektstrinn (inntekt før skatt)	Under 4000	4000- 7999	8000- 11999	12000- 15999	16000- 19999	20000- 29999	30000 49999	50000 og over	I alt	
										Kr.
Sosial- stilling og næring										
Lønnstakere i:										
jordbruk	2 316	4 763	8 046	10 890	12 536	20 265	26 621	-	7 152	
skogbruk	2 308	4 191	7 790	10 926	14 188	17 844	26 166	-	10 962	
fiske	2 496	4 364	7 517	10 593	12 698	20 339	33 316	-	9 765	
bergverk og ind.	1 927	4 640	7 570	10 564	13 613	17 727	25 452	42 575	13 679	
bygg og anlegg .	10	5 103	7 831	10 972	13 755	18 061	24 959	44 001	13 793	
varehandel	2 125	4 582	7 453	10 400	13 713	18 207	27 188	39 247	12 879	
sjøtransport og hvalfangst ...	1 448	4 197	6 881	10 169	13 185	17 842	28 072	42 676	13 185	
off. adm. og forsvar	1 634	4 308	6 880	8 867	12 571	17 289	24 083	26 977	14 530	
andre næringer..	1 852	4 504	7 105	9 795	13 074	17 310	25 046	40 782	13 826	
uoppgitt næring.	1 914	5 199	7 643	11 112	13 498	18 203	-	43 851	6 056	
Selvstendige i:										
jordbruk	2 187	5 504	8 793	11 269	15 067	19 454	27 795	36 300	10 534	
skogbruk	- 141	4 599	8 928	11 075	14 700	19 418	28 947	79 339	16 725	
fiske	1 900	5 434	8 315	11 401	14 299	19 080	26 592	-	9 488	
bergverk og ind.	- 849	5 519	8 773	11 880	14 808	20 964	31 807	95 141	27 479	
bygg og anlegg .	836	5 041	8 730	12 430	15 358	21 870	33 297	60 514	28 071	
varehandel	-4 515	6 583	9 252	12 258	15 639	20 898	31 032	62 139	31 285	
andre næringer .	-6 125	5 285	8 508	11 720	14 559	20 298	32 478	72 546	30 544	
uoppgitt næring.	944	-	8 236	-	20 524	14 250	25 041	70 949	9 112	
Trygdede	4 451	8 686	16 057	17 767	-	-	-	-	4 883	
Pensjonister ...	2 659	6 595	9 633	12 589	14 806	18 946	25 909	38 100	10 161	
Andre med formues- inntekt etc. ...	829	4 430	8 099	10 331	-39 103	-46 318	19 268	34 798	4 531	
Skoleelever	45	-	-	-	-	-	-	-	45	
Personer uten inntekt	- 4	-	-	-	-	-	-	-	- 4	
I alt	3 011	5 287	8 017	10 734	13 656	17 990	26 794	57 380	12 767	

I tabell 16 er husholdene gruppert på samme måte som i forrige tabell (etter næring og sosialstilling og etter størrelsen på inntekt før skatt). Men i stedet for tallet på hushold har en her for hver gruppe gitt opp gjennomsnittlig inntekt etter skatt. Inntekten etter skatt er definert slik:

- Inntekt før skatt
- + Trygder
- Trygdepremier betalt av inntektstaker
- Trygdepremier betalt av arbeidsgiver
- Formues- og inntektskatter
- Statens og kommunenes tilskott til pensjonskasser

En skal være merksam på at mens lønns- og eierinntektene er stemt opp mot nasjonalregnskapet, er det for en stor del ikke foretatt noen tilsvarende oppstemming av finanskapitalinntekter og overføringer. En har brukt oppgavene slik de framkommer på inntektsstatistikkskjemaene. For enkelte poster som trygdepremier betalt av sjømenn og trygdepremier betalt av arbeidsgiver var en nødt til å beregne data likevel, og en tok da utgangspunkt i de totale tall for riket.

Når det gjelder tallene for disponibel inntekt, skal en også være merksam på at tallene for formues- og inntektskatter gjelder skatter utliknet på inntekter for 1962 (korrigert for 80-prosentregelen).

Tabell 17. Tallet på hushold etter husholdstype og inntektens størrelse. Basert på inntektsdata for 1962 som er stemt opp mot nasjonalregnskapet

Inntektstrinn (inntekt før skatt)	Husholdstype								I alt
	Under 4000	4000- 7999	8000- 11999	1200- 15999	16000- 19999	20000- 29999	30000- 49999	50000 og over	
Enslige	251340	145869	107660	82387	56717	40202	7570	1836	693581
Enslige forsørg- ere med barn.	7363	6767	4975	3582	5970	3583	1990	625	34855
Ektepar uten barn	54731	36220	29851	36021	48758	84780	47587	15377	353325
Ektepar med 1 barn	4779	9552	15922	22686	38010	75225	35825	6455	208454
Ektepar med 2 barn	3584	4975	11742	19502	31046	70248	35827	9288	186212
Ektepar med 3 eller flere barn	3985	6966	11941	17115	32437	47564	22093	11721	153822
Andre	1990	1791	2388	1393	1394	2388	796	16	12156
I alt	327772	212140	184479	182686	214332	323990	151688	45318	1642405

Tabell 17 gir en oversikt over tallet på hushold etter husholdstype og størrelsen på inntekt før skatt. Definisjonen av inntekt før skatt er den samme som i tabellene 15 og 16, dvs. at eierinntekt og lønn er stemt opp mot nasjonalregnskapet. En har p.grl.a. disse inntektsdata beregnet den relative hyppighetsfordeling av husholdene etter inntektstrinn **marginalfordelingen** for alle husholdstyper).

Denne hyppighetsfordeling er i tabell 18 stilt opp mot fordelingen basert på antatt inntekt som inntektsbegrep (jfr. tabell 9). Den større spredning som kan konstateres i fordelingen basert på "nasjonalregnskapsinntekten", kan skyldes følgende:

- i) Oppjusteringen av eierinntekt og lønn slår sterkest ut for eierinntekten og dermed er det også sannsynlig at økingen blir sterkest for de høyere inntektstrinn.
- ii) Begrepet inntekt før skatt i tabellene 15-17 er definert slik at trygdeytelser ikke kommer med. Dette vil sannsynligvis i første rekke redusere inntektene i de lavere inntektstrinn.

Tabell 18. Den relative hyppighetsfordeling av hushold etter inntektens størrelse. Jmføring av skattelikhningstall for 1962 med inntektsdata fra 1962 som er stemt opp mot nasjonalregnskapet når det gjelder lønn og eierinntekt

Inntektstrinn	1 9 6 2	1 9 6 2
	Skattelikhningstall fra inntektsstatistikken. (Tallet på hushold)	Tall som er stemt opp mot nasjonalregnskapet. (Tallet på hushold)
	Pst.	Pst.
Under 4 000 kr.	17,2	20,0
4 000 - 7 999 "	19,7	12,9
8 000 - 11 999 "	14,6	11,2
12 000 - 15 999 "	16,2	11,1
16 000 - 19 999 "	13,1	13,1
20 000 - 29 999 "	13,0	19,7
30 000 - 49 999 "	5,1	9,2
50 000 og over	1,1	2,8
I alt	100,0	100,0

VI. Disponibel inntekt, sparing og netto fordringsøking

I tabell 16 ble det gitt oppgaver over husholdenes disponible inntekt fordelt etter sosialstilling og næring til hovedpersonen i husholdet og etter størrelsen av husholdets totale inntekt før skatt. Inntektsdataene ble basert på lønns- og eierinntekter som var stemt opp mot nasjonalregnskapet. Enkelte av overføringspostene var også stemt opp på tilsvarende måte. Det gjaldt trygdepremier betalt av sjøfolk, arbeidsgiveres trygdeytelser og statens og kommunenes tilskott til pensjonskasser. Tallene for de andre kapitalinntekter og overføringer som ble tatt med ved beregningen av disponibel inntekt, ble hentet fra inntektsstatistikkens materiale uten noen form for oppstemming.

I tabellene 19 og 20 er den disponible inntekt beregnet for hovedsektorer. Det er brukt den samme institusjonelle inndeling som ved fordelingen av faktorinntekten på hovedsektorer. Finanskapitalinntekter og overføringer er her blitt "oppstemt" ved at summen over alle sektorer er avstemt til å bli lik 0. Begrepet disponibel inntekt har ellers i denne tabellen fått et noe annet innhold enn i tabell 16. Begrepet er forsøkt definert slik at en når en trekker fra konsum og investering, får et mål for netto fordringsøkingen som er i samsvar med kredittmarkedstatistikkens definisjoner¹⁾.

De tall en på denne måten beregner for netto fordringsøkingen i de ulike hovedsektorer, er i tabell 19 og 20 stilt opp mot tallene fra kredittmarkedstatistikken. En kan si at dette gir en oppstemming av nasjonalregnskap mot kredittmarkedstatistikk. Tabellene gir imidlertid ikke grunnlag for å sammenlikne inntektsstatistikk materialet og kredittmarkedstatistikken på samme måte. Inntektsstatistikken er ved utarbeidingen av tabellene 19 og 20 bare brukt til å skille mellom "andre ikke personlige private foretak" og personer. I kredittmarkedstatistikken er disse sektorer slått sammen slik at det ikke er mulig å avstemme nettofordringsøkingen for sektorene hver for seg²⁾.

-
- 1) Prinsippene for å komme over på kredittmarkedstatistikkens definisjoner er ikke drøftet med dem som har særlig kjennskap til nasjonalregnskap og kredittmarkedstatistikk. En må derfor ta forbehold om at overgangen kanskje ikke er fullstendig gjennomført.
 - 2) Heller ikke "fra inntektsstatistikksiden" er det mulig å beregne seg fram til nettofordringsøkingen for personer og for "andre ikke personlige private foretak". En kan komme fram til sparingen for disse sektorene hver for seg, men stopper så opp fordi oppgavene over de private nettoinvesteringene ikke er oppdelt.

Tabell 19. Disponibel inntekt, sparing og netto fordringsøking etter hovedsektorer. 1958. Mill. kr.

Sektorer	Offentlig forvaltning			Finansinstitusjoner		Offentlige foretak		Andre ikke personlige foretak	Per-soner	Ut-landet	I alt
	Statsforvaltning	Trygdeforvaltning	Kommunalforvaltning	Offentlige	Private	Statsforetak	Kommuneforetak				
Lønn	-	-	-	-	-	-	-	-	14 170	-	14 170
Eierinntekt	-	-	-	27	231	-24	193	2 462	5 422	-	8 311
Trygder og stønader fra det offentlige	-377	-864	-932	-	-	-	-	-	2 193	-	-
Renter (netto)	-21	37	13	51	547	-72	-66	-534	-209	249	-
Aksjeutbytte (netto)	16	-	1	-3	3	-1	-	-87	98	-27	-
Direkte skatter	2 201	769	2 410	-	-75	-25	-15	-743	-4 522	-	-
Overføringer mellom off. forv.sektorer	-951	262	689	-	-	-	-	-	-	-	-
Underskott på off. foretak utgiftsført på forv.sektor	-144	-	-37	-	-	144	37	-	-	-	-
Stønader fra utlandet (netto)	-19	-	-	-	-	-	-	-	62	-43	-
Subsidier	-1 222	-	-70	-	-	-	-	-	-	-	-1 292
Indirekte skatter	3 847	-	61	-	-	-	-	-	-	-	3 908
Korreksj. for vederlagsfrie banktjenester	-	-	-	-49	-304	-	-	-	353	-	-
Vederlagsfrie forsikrings-tjenester	-	-	-	-	-69	-	-	-	69	-	-
Premier - erstatninger livsforsikring	-	-	-	-	249	-	-	-	-249	-	-
Endring forsikringskrav	-	-	-	-	-396	-	-	-	396	-	-
Korreksj. for privat konsum bet. av foretak	-	-	-	-	- 2	-	-	-22	24	-	-
I alt (= disponibel inntekt)	3 330	184	2 140	26	184	22	149	1 076	17 807	179	25 097
Offentlig konsum	-1 912	-54	-1 574	-	-	-	-	-	-	-	-3 540
Privat konsum	-	-	-	-	-	-	-	-	-17 238	-	-17 238
I alt (= kapitaltilvekst) ..	1 418	130	566	26	184	22	149	1 076	1 645	569	4 319
Nettoinvestering	- 287	-	-589	-	-	-444	-348	-3 554	-	-	-5 222
Importoverskott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	903	903
I alt (=netto fordringsøking)	1 131	130	-23	26	184	-422	-199	-1 909	-	1 082	-
Netto fordr.øking iflg.kreditt-markedstall	1 126	139	11	56	155	-490	-215	-1 520	-	738	-

Tabell 20. Disponibel inntekt, sparing og netto fordringsøking etter hovedsektorer. 1962. Mill. kr.

Sektorer	Offentlig forvaltning			Finansinstitusjoner		Offentlige foretak		Andre ikke-personlige foretak	Personer	Utlandet	I alt
	Statsforvaltning	Trygdeforvaltning	Kommunalforvaltning	Offentlige	Private	Statsforetak	Kommuneforetak				
Inntekter, utgifter etc.											
Lønn	-	-	-	-	-	-	-	-	19 585	-	19 585
Eierinntekt	-	-	-	40	319	75	322	2 713	6 703	-	10 172
Trygder og stønader fra det offentlige	-547	-2 527	-420	-	-	-	-	-	3 494	-	-
Renter (netto)	47	56	-8	83	904	-140	-103	-671	-494	326	-
Aksjeutbytte (netto)	15	1	1	-5	-9	-1	-	-153	140	11	-
Direkte skatter	2 208	2 107	3 236	-	-85	-43	-	-541	-6 882	-	-
Overføringer mellom off. forvaltningssektorer	-1 044	694	350	-	-	-	-	-	-	-	-
Underskott på off. foretak utgiftsført på forv.sektorer..	-152	-	171	-	-	152	-171	-	-	-	-
Stønader fra utlandet (netto).	-43	-	-	-	-	-	-	-	130	-87	-
Subsidier	-1 540	-	-75	-	-	-	-	-	-	-	-1 615
Indirekte skatter	5 190	3	94	-	-	-	-	-	-	-	5 287
Korreksj. for vederlagsfrie banktjenester	-	-	-	-89	-471	-	-	-	560	-	-
Vederlagsfrie forsikrings-tjenester	-	-	-	-	-102	-	-	-	102	-	-
Premier - erstatninger livsforsikring	-	-	-	-	338	-	-	-	-338	-	-
Endring forsikringskrav	-	-	-	-	-589	-	-	-	589	-	-
Korreksj. for privat konsum bet. av foretak	-	-	-	-	..
I alt (= disponibel inntekt)..	4 134	334	3 349	29	305	43	48	1 348	23 589	250	33 429
Offentlig konsum	-2 634	-94	-2 364	-	-	-	-	-	-	-	-5 092
Privat konsum	-	-	-	-	-	-	-	-	-22 921	-	-22 921
I alt (= kapitalvekst)	1 500	240	985	29	305	43	48	1 348	668	250	5 416
Nettoinvestering	-421	-	-794	-	-	-451	-487	-4 263	-	-	-6 416
Importoverskott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000	1 000
I alt(= netto fordringsøking).	1 079	240	191	29	305	-408	-439	-2 247	-	1 250	-
Netto fordringsøking iflg. kredittmarkedstall	1 282	56	199	-142	129	-823	-428	-1 686	-	1 413	-

Ved siden av oppstemmingen av nasjonalregnskapsdataene mot kredittmarkedstatistikken tjener tabellene 19 og 20 det formål å spesifisere den personlige disponible inntekt og sparing og selskapenes disponible inntekt og sparing på en måte som skulle være i samsvar med kredittmarkedstatistikkens definisjoner. En får også fram avviket mellom den personlige disponible inntekt definert på denne måten og den personlige disponible inntekt slik den er definert i tabell 16. Gjennomsnittlig personlig disponibel inntekt var ifølge tabell 16 kr. 12 767. Total personlig disponibel inntekt i samsvar med dette var 20 969 mill. kroner. Tar en utgangspunkt i dette tallet, må en legge til visse beløp for å komme fram til personlig disponibel inntekt ifølge tabell 20. Sammenhengen er følgende:

Personlig disponibel inntekt i samsvar med tabell 16	20 969 mill.kr.	
Diverse ikke skattepliktige trygder og stønader (syketrygd, ulykkestygd, arbeidsløsetrygd, barnetrygd osv.)	1 617	"
Diverse andre poster som ikke er inkludert i tabell 16: stønader fra utlandet, vederlagsfrie bankrenter, vederlagsfrie forsikringstjenester, endring forsikringskrav, premier - erstatninger livsforsikring	1 043	"
Differanse mellom inntektsstatistikken og nasjonalregnskapets tall når det gjelder:		
Diverse skattepliktige trygder	231	"
Aksjeutbytte	57	"
Renter	-34	"
Pensjoner - pensjonspremier	-241	"
Direkte skatter ekskl. pensjonspremier	-76	"
Differanse p.g.a. at posten stønader fra private ikke er null totalt i inntektsstatistikken	23	"
I alt (= personlig disponibel inntekt iflg.tabell 20)	<u>23 589 mill.kr.</u>	

Når det gjelder sammenhengen mellom netto fordringsøkingen beregnet ut fra kredittmarkedstatistikken og tilsvarende tall beregnet ut fra nasjonalregnskapet, synes det for enkelte sektorer å være et ganske godt samsvar mellom tallene. For andre sektorer, og kanskje særlig sektorene "andre norske sektorer" (summen av andre ikke personlige private foretak og personer) og "utlandet", viser tallene relativt stor uoverensstemmelse. Men det er mulig at alle definisjonsforskjeller ikke er tatt vare på¹⁾. For 1962 baseres dessuten oppstillingen på mange "foreløpige" tall. En har ikke fått undersøkt særlig nøye om det foreligger noen feil ved oppstillingen for statsforetak som kan forklare det store avviket for denne sektoren for 1962.

1) Således er det ikke tatt hensyn til den ulike behandling av SAS, LKAB og Electric Furnace i nasjonalregnskap og kredittmarkedstatistikk.

I tabellene er det for sektoren personer regnet med en oppsparing i livsforsikringselskapene som tilsvarer økingen i sektorens forsikringskrav ifølge kredittmarkedstatistikken. Av andre trekk ved definisjonen av sparingen kan nevnes at en ikke tar hensyn til prisendringer på real- og finanskapital.

En usikkerhet ved beregningen av den personlige sparing kommer inn ved at denne beregnes som en differanse mellom personlig disponibel inntekt (bl.a. basert på inntektsstatistikken) og privat konsum (basert på nasjonalregnskapet). En må regne med at endel av konsumet kan være finansiert av bedriftene (gjennom representasjon og forretningsreiser) og derfor ikke skulle vært trukket fra den personlig disponible inntekt.

VII. Inntektsstatistikk for mellomliggende år

I tabell 21 er faktorinntekten for årene 1959, 1960 og 1961 fordelt på hovedsektorer¹⁾. Det ble ikke samlet inn inntektsfordelingsstatistikk for disse år, men fordelingen er beregnet på følgende måte:

P. grl. a. 1958-statistikken er det laget en prosentfordeling for hvordan lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit fordelte seg på hovedsektorer. Denne prosentfordeling er forutsatt å holde seg konstant for årene 1958-1961, og nasjonalregnskapets totaltall for lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit er for hvert år fordelt på hovedsektorene i samsvar med dette.

I tabell 22 er fordelingen av faktorinntekten for 1962 beregnet på samme måte (samme prosentfordeling av lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit på hovedsektorer for 1962 som for 1958) og stilt opp mot den fordeling som er utledet av 1962-statistikken.

Tabellene 21 og 22 er basert på en relativt enkel framgangsmåte for beregning av årlige inntektsfordelingstall. En bør vel i hvert fall forbedre "metoden" ved å beregne årlige tall for eierinntekten i offentlige foretak ved hjelp av løpende primærstatistikk²⁾ slik at "prosentfordelingen" bare brukes

1) Det er en god stund siden tabellene ble utarbeidd, og nasjonalregnskapets tall er i mellomtiden blitt endret. En har ikke korrigert for dette her.

2) Dette vil få enda større betydning når nasjonalregnskapstallene for de offentlige foretak blir gjort sikrere. De tall som er nyttet i dette notatet, må regnes for relativt usikre anslag.

Tabell 21. Faktorinntekten fordelt på hovedsektoren. Tall for 1959, 1960 og 1961 beregnet på grl. av 1950-statistikken

År og inntektsart	Hovedsektorer			Offentlig forvaltning		Finansinstitusjoner		Offentlige foretak		Andre ikke pers. private foretak	Per-soner	Ut-landet	I alt
	Statsforvaltning	Trygdeforvaltning	Kommunalforvaltning	Offentlige	Pri-vate	Statsforetak	Kommuneforetak						
1 9 5 9 :													
Lønn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 182	-	15 182
Eierinntekt i:													
Jordbr., skogbr. og fiske ...	-	-	-	-	-	5	7	12	2 233	-	2 257	-	2 257
Sjøtransport og hvalfangst ..	-	-	-	-	-	-8	3	145	28	-	168	-	168
Andre næringer	-	-	-	32	270	-24	193	2 078	3 531	-	6 080	-	6 080
I alt	-	-	-	32	270	-27	203	2 235	20 974	-	23 687	-	23 687
1 9 6 0 :													
Lønn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16 084	-	16 084
Eierinntekt i:													
Jordbr., skogbr. og fiske ...	-	-	-	-	-	5	7	12	2 138	-	2 162	-	2 162
Sjøtransport og hvalfangst ..	-	-	-	-	-	-8	3	197	29	-	221	-	221
Andre næringer	-	-	-	33	283	40	242	2 393	3 927	-	6 918	-	6 918
I alt	-	-	-	33	283	37	252	2 602	22 178	-	25 385	-	25 385
1 9 6 1 :													
Lønn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17 509	-	17 509
Eierinntekt i:													
Jordbr., skogbr. og fiske ...	-	-	-	-	-	6	8	13	2 250	-	2 277	-	2 277
Sjøtransport og hvalfangst ..	-	-	-	-	-	-8	3	303	32	-	330	-	330
Andre næringer	-	-	-	38	325	56	238	2 533	4 363	-	7 553	-	7 553
I alt	-	-	-	38	325	54	249	2 849	24 154	-	27 669	-	27 669

Tabell 22. Faktorinntekten fordelt på hovedsektorer. Tall for 1962 beregnet på grl. av 1950-statistikken sammenlignet med tall fra 1962-statistikken

Hovedsektorer	Offentlig forvaltning			Finansinstitusjoner		Offentlige foretak		Andre ikke pers. private foretak	Per-soner	Ut-landet	I alt
	Statsforvaltning	Trygdeforvaltning	Kommunalforvaltning	Offentlige	Pri-vate	Statsforetak	Kommuneforetak				
Inntektsarter	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Beregnet på grunnlag av 1950-statistikken											
Lønn		-						-	19 585	-	19 585
Eierinntekt:											
Jordbruk, skogbruk, fiske.	-	-	-	-	-	6	8	14	2 176	-	2 204
Sjøtransport og hvalfangst	-	-	-	-	-	-	-5	234	31	-	260
Andre næringer	-	-	-	38	324	72	297	2 446	4 531	-	7 700
I alt	-	-	-	38	324	78	300	2 694	26 323	-	29 757
1962-statistikken											
Lønn	-							-	19 585	-	19 585
Eierinntekt:											
Jordbruk, skogbruk, fiske.	-	-	-	-	-	12	9	-	2 182	-	2 203
Sjøtransport og hvalfangst	-	-	-	-	-	-	19	210	32	-	261
Andre næringer	-	-	-	40	319	63	294	2 501	4 475	-	7 692
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	2	14	-	16
I alt	-	-	-	40	319	75	322	2 713	26 288	-	29 757

for fordelingen mellom private foretak og personer. Den framgangsmåte som nå er fulgt, har imidlertid ifølge tabell 22 ført til at den beregnede inntektsfordeling for 1962 ligger temmelig nær opp til tallene som kan hentes direkte fra 1962-statistikken.

I tabell 23 er det brukt en tilsvarende framgangsmåte til å beregne fordelingen av den personlige andel av faktorinntekten for 1962 etter sosialstilling og næring. Personers totale andel av lønn, brutto eierinntekt og kapitalslit er fordelt på de ulike grupper etter samme prosentfordeling som for 1958. De beregnede tall er i tabellen stilt opp mot de tall som finnes i 1962-statistikken.

Tabell 23. Faktorinntekt, lønn og eierinntekt etter sosialstilling og næring. Tall for 1962 beregnet p.grl. av 1958-statistikken sammenliknet med tall for 1962-statistikken. Inntektstakerenhet: personer

Materiale og inntektsart	P.grl.a. 1958-statistikken				P.grl.a. 1962-statistikken			
	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt
Sosialstilling og næring								
Lønnstakere i:								
jordbruk	294	7	9	310	218	5	2	225
skogbruk	333	13	13	359	238	18	5	261
fiske	39	-	1	40	57	5	5	67
bergverk og ind. bygg og anlegg ..	6 071	49	173	6 293	5 853	39	134	6 026
varehandel	1 958	52	76	2 086	1 838	16	55	1 909
sjøfart og hvalfangst	2 213	15	40	2 268	2 435	15	72	2 522
andre næringer ..	1 508	10	40	1 558	1 207	11	21	1 239
	6 443	50	219	6 712	6 997	62	174	7 233
Selvstendige i:								
jordbruk	118	1 357	95	1 570	88	1 053	76	1 217
skogbruk	39	313	28	380	11	344	20	375
fiske	59	265	24	348	58	563	20	641
bergverk og ind. bygg og anlegg ..	59	5	734	798	38	6	712	756
varehandel	20	4	563	587	21	3	526	550
sjøfart og hvalfangst	118	3	1 314	1 435	55	3	1 164	1 222
andre næringer ..	137	-28	26	135	251	-	33	284
	78	25	1 128	1 231	65	1	1 411	1 477
Ikke yrkesvirksomme	98	36	79	213	155	37	92	284
I alt	19 585	2 176	4 562	26 323	19 585	2 181	4 522	26 288

Det går fram av tabellen at avvikene mellom de to tallsettene når det gjelder totalinntekten (lønn og eierinntekt) er blitt relativt store for enkelte av gruppene.

Det er antakeligvis mange faktorer som er årsak til at disse avvik oppstår. Men en vil her særlig trekke fram to mulige feilkilder:

i) Som tidligere nevnt er utvalgene av personer relativt små både for 1958 og 1962. Allerede ved jamføringen av lønnstallene i inntektsmaterialet med lønnstallene i nasjonalregnskapet, ble det nevnt at utvalgets størrelse kanskje gjorde det umulig å gå særlig langt i næringsspesifikasjon. Det er rimelig at noe av det samme gjør seg gjeldende ved fordelingen av personer etter næring og stilling og at samplingfeil kan forklare endel av avvikene i tabell 23.

ii) Framgangsmåten ved videreføringen av inntektsfordelingstallene for 1958 bygger på forutsetningen om stabil relativ fordeling mellom sosialstilling-/næringsgruppene når det gjelder total lønn og eierinntekten i ulike næringer. Denne forutsetning kan neppe være forenlig med store forskyvninger i yrkesbefolkningens fordeling på de samme sosialstillings-/næringsgruppene. Nå vet vi at det her har skjedd vesentlige forskyvninger som antakeligvis må slå ut i de beregnede inntektsfordelingstall.

I tabell 24 gjør en bruk av en todeling av næringene, slik at en bare opererer med følgende grupper for sosialstilling og næring:

- Lønnstakere i jordbruk, skogbruk og fiske
- Lønnstakere i andre næringer
- Selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske
- Selvstendige i andre næringer
- Ikke yrkesvirksomme

Beregningsmåten for å komme fram til 1962-tall p.grl.a. 1958-tall er den samme som i tabell 23, og det viser seg at sammendragningen av næringer fører til at avvikene delvis forsvinner, men at det for jordbruk, skogbruk og fiske fortsatt er en vesentlig differanse mellom totalinntekt for 1962 beregnet ut fra 1958-tall og tilsvarende tall hentet direkte fra 1962-statistikken.

Tabell 24. Faktorinntekt, lønn og eierinntekt etter sosialstilling og næring. Tall for 1962 beregnet p.grl.av 1958-statistikken, sammenliknet med tall for 1962-statistikken. Inntektsenhet: personer

Materiale og inntektsart	P.grl.a.1958-statistikken				P.grl.a.1962-statistikken			
	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt
Sosialstilling og næring								
Lønnstakere i:								
jordbruk, skogbruk og fiske	666	20	23	709	513	28	12	553
andre næringer	18 193	176	548	18 917	18 330	143	456	18 929
Selvstendige i:								
jordbruk, skogbruk og fiske	216	1 935	147	2 298	157	1 960	116	2 233
andre næringer	412	9	3 765	4 186	430	13	3 846	4 289
Ikke yrkesvirksomme ...	98	36	79	213	155	37	92	284
I alt	19 585	2 176	4 562	26 323	19 585	2 181	4 522	26 288

I tabell 25 har en ført opp beregnede tall for 1962 for de samme grupper som i tabell 24. Men beregningene er her foruten inntektsstatistikken 1958 og nasjonalregnskapets tall for lønn og eierinntekt basert på oppgaver over endringene i sysselsettingen.

Framgangsmåten er følgende:

- 1) En tar utgangspunkt i 1958-tallene i tabell 11 for sektoren personer når det gjelder lønn, eierinntekt i jordbruk, skogbruk, fiske og eierinntekt i andre næringer. Disse tall divideres med nasjonalregnskapets årsverkstall for 1958 når det gjelder henholdsvis lønnstakere i alt, selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske og selvstendige i andre næringer.
- 2) Tilsvarende gjennomsnittstall beregnes for 1962 basert på de inntektstall for personer som er beregnet for 1962 p.grl.a. 1958-statistikken (jfr. tabell 22) og nasjonalregnskapets årsverkstall for 1962.
- 3) En beregner den prosentvise endring fra 1958 til 1962 for disse 3 gjennomsnittsinntekter hver for seg.
- 4) En definerer den prosentvise stigning fra 1958 til 1962 når det gjelder antallet i gruppen lønnstakere i jordbruk, skogbruk og fiske som den prosentvise stigning for lønnstakerårsverk for jordbruk, skogbruk og fiske ifølge nasjonalregnskapet i det samme tidsrommet. For lønnstakere i andre næringer beregnes den prosentvise endring i antallet p.grl.a. årsverkene for lønnstakere i disse næringer. Tilsvarende framgangsmåte brukes for selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske og for selvstendige i andre næringer.

Tabell 25. Faktorinntekt, lønn og eierinntekt etter sosialstilling og næring. Tall fra 1962 beregnet p.grl.av 1958-statistikken, sammenliknet med tall for 1962-statistikken. Inntektsenhet: personer. Beregningsmåten tar hensyn til endringene i inntekt pr. årsverk og endringene i sysselsetting

Materiale og inntektsart	P.grl.a. 1958-statistikken				P.grl.a. 1962-statistikken			
	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt	Lønn	Eierinntekt: Jordbruk, skogbruk og fiske	Annen eierinntekt	I alt
Sosialstilling og næring								
Lønnstakere i:								
jordbruk, skogbruk og fiske	488	18	19	525	513	28	12	553
andre næringer	18 435	189	622	19 246	18 330	143	456	18 929
Selvstendige i:								
jordbruk, skogbruk og fiske	176	1 927	154	2 257	157	1 960	116	2 233
andre næringer	377	8	3 674	4 059	430	13	3 846	4 289
Ikke yrkesvirksomme ...	109	34	93	236	155	37	92	284
I alt	19 585	2 176	4 562	26 323	19 585	2 181	4 522	26 288

For gruppen ikke yrkesvirksomme settes den prosentvise endring i antallet lik prosentendringen for antall alderstrygdede ektepar og enslige.

5) De prosentendringstallene som er beregnet under 3 og 4 brukes på følgende måte til å beregne en matriks for 1962 for fordelingen av den personlige inntekt etter inntektsart og sosialstilling/næring:

Tallet i en "rute" (størrelsen av en bestemt inntektsart for en bestemt sosialstillings-/næringsgruppe) beregnes lik tilsvarende tall for 1958 pluss et tillegg basert på beregnede tall for den prosentvise endring fra 1958 til 1962. Prosentendringstallet for en "rute" settes lik summen av prosentendringstallet for inntektsart pr. årsverk og prosentendringstallet for tallet på personer i sosialstillings-/næringsgruppen.

6) Matriksen som er beregnet under 5 "stemmes opp" ved at summen av en inntektsart for alle grupper avstemmes til å bli lik den beregnede sum for alle personer iflg. tabell 11. Avstemmingen skjer ved en proporsjonal korrigerings av gruppetallene.

Som tabell 25 viser, er avviket for jordbruk, skogbruk og fiske mellom beregnede tall for 1962 p.grl.a. 1958-statistikken og tall fra 1962-statistikken blitt redusert vesentlig ved den siste beregningsmetode. Det er mulig at en ved å eksperimentere med mer kompliserte metoder kan komme fram til sikrere resultater. En vil imidlertid ikke kunne gå langt i spesifikasjonskravene dersom en ikke kan redusere de samplingfeil som eksisterer i grunnmaterialet¹⁾.

VIII. Hvilke tabeller bør offentliggjøres

Det er vel her hensiktsmessig å skille mellom følgende former for offentliggjøring:

i) Publisering av årlige inntektsfordelingstall, f.eks. som en del av nasjonalregnskapet.

ii) Trykning av en enkeltstående publikasjon med resultater fra undersøkelsene for 1958 og 1962.

iii) Utarbeiding av notater og håndskrevne tabeller til internt bruk i Byrået.

1) Det er kanskje mulig at en her kan gjøre mer bruk av en avstemming av inntektsstatistikkens tall for antall personer i de ulike grupper mot nasjonalregnskapets sysselsettingstall ?

Det vanskeligste problemet når det gjelder offentliggjøringen, knytter seg til de såkalte nasjonalregnskapstabeller. Avvikene mellom de to sett av data som er blitt stilt opp mot hverandre er relativt store, og en vet lite konkret om hva avviket skyldes og hvordan det er fordelt.

Det vil vel imidlertid være slik at det særlig er når vi regner ut gjennomsnittsinntekter og hyppighetsfordelinger etter inntektens størrelse at bruken av dataene gjør oss usikre på hvordan resultatene skal fortolkes. Hvis vi derimot holder oss til fordelingen av f.eks. eierinntektene på hovedsektorer, synes en å være på mer sikker grunn. Hvis det i disse tall skulle være fundamentale feil, vil det vel være sannsynlig at dette for en stor del er feil som allerede eksisterer i de nåværende nasjonalregnskapstall. En vil således foreslå at det offentliggjøres årlige tabeller som inneholder de samme opplysninger som tabellene 22 og 25. En bør imidlertid først arbeide noe mer med framgangsmåten som er nyttet ved beregningen av tallene i tabell 25.

Når det gjelder årlige tall for inntektsfordelingen etter inntektens størrelse og gjennomsnittstall for inntekt, bør en bli sikrere på hva forskjellen mellom nasjonalregnskaps- og skattelikningstall står for¹⁾. Et skritt som kanskje vil gjøre det forsvarlig å offentliggjøre slike tall årlig, vil være å gjennomføre skillet mellom personlig bedrift og ikke personlig bedrift i all primærstatistikk i Byrået, slik at nasjonalregnskapet kan skille ut den personlige inntekt i sine sumtall. Oppstemmingen mellom nasjonalregnskap og inntektsstatistikkmateriale kan da foretas særskilt for personer²⁾. Vi har vel allerede nå såpass mange opplysninger i Byråets primærstatistikk når det gjelder den personlige inntekt, at det i hvert fall for endel næringer ikke skulle by på store problemer.

Spørsmålet om offentliggjøring stiller seg sannsynligvis annerledes når det gjelder hva som kan tas med i en enkeltstående publikasjon basert på inntektsmaterialet for 1958 og 1962. En vil her foreslå at det utgis en SØS hvor

1) I USA offentliggjøres riktignok løpende oppgaver over tallet på hushold etter inntektens størrelse hvor fordelingen er oppstemt mot nasjonalregnskapet. Og framgangsmåten inneholder en viss proporsjonal oppjustering av de ulike inntektsarter. Denne justering blir regnet for det svakeste ledd i beregningene. Men på tross av dette blir statistikken i en offisiell rapport for i år karakterisert som "probably the most reliable and comprehensive aggregate statistics on the size distribution of income in the United States". Rapporten er laget til bruk for the "Subcommittee on Economic Statistics of The Joint Economic Committee" (felles for Senatet og Representantenes Hus).

2) Beregningene for USA er basert på en særskilt oppstemming av persontallene.

det ganske detaljert gjøres rede for innsamling, problemer og resultater for inntektsundersøkelsene 1958 og 1962. Grunnen til at en SØS foreslås, er at en mener det bør understrekes sterkt i publikasjonen at endel av tabellene er statistikk av en karakter som vel ikke er vanlig i en NOS-publikasjon.

Formålet med å utgi disse tallene i en enkeltstående publikasjon på tross av svakhetene ved tallene skulle være:

- i) Publikasjonen ville generelt gi et bilde av de problemer en står overfor ved utarbeiding av inntektsfordelingsstatistikk.
- ii) De "omtvistede" tabeller ville gi uttrykk for hva som kanskje er en konsekvens av tallmaterialet i det nåværende nasjonalregnskap.
- iii) En ville få konkretisert hva det kanskje kan bety å velge en annen innteksdefinisjon enn antatt inntekt ved utarbeiding av inntektsfordelingsstatistikk.

Når det gjelder spesifikasjonene i tabellene i SØS-publikasjonen, foreslås at alle tabeller som er med i dette notatet tas med. Spesifikasjoner ut over dette tas det stilling til når utkastet til manuskript foreligger. En antar at det for enkelte tabellers vedkommende kan bli aktuelt å la dem utelukkende sirkulere til internt bruk i Byrået.

IX. Disponibel inntekt og kapitaltilvekst 1958-1965

Som nevnt i innledningen er det etter den foreløpige drøftingen av resultatene fra inntektsstatistikken 1958 og 1962 laget en del nye tabeller. En har her gått lenger enn hva som ble foreslått i avsnitt VIII og har beregnet tall for fordelingen av disponibel inntekt og kapitaltilvekst for perioden 1958 og 1965. Beregningen av disse fordelinger for hvert år forutsetter for det første at en anslår fordelingen av eierinntekten på sektorer. Denne beregning er utført på en liknende måte som i avsnitt VII ved at en for flere år forutsetter en konstant prosentvis fordeling på sektorer av brutto eierinntekt og kapitalslit i de enkelte næringer. For 1959-1961 brukte en prosentfordelingen som er beregnet for 1958 på grunnlag av inntektsstatistikken for dette året, og for 1963-1965 er det brukt prosentfordelingen på grunnlag av inntektsstatistikken 1962.

Beregningen av disponibel inntekt og kapitaltilvekst for hver sektor forutsetter imidlertid at en også anslår fordelingen av kapitalinntekter og overføringer. En har søkt å utnytte all tilgjengelig statistikk, men det er mange hull her. Tallene for 1965 er særlig usikre og er delvis bestemt ved gjetninger. En har også til en viss grad måttet bruke forholdstall fra inntektsstatistikken og har da for årene 1959-1961 brukt tall for 1958 og for 1963-1965 brukt tall for

1962. Rimeligheten av dette må en se nærmere på. Framgangsmåten gjør jo at en får et "brudd" i beregningene mellom 1961 og 1962. (Det samme gjelder også beregningen av eierinntektene.)

For årene 1962-1965 er det i tabellene gitt tre alternative tall for disponibel inntekt og kapitaltilvekst. Dette skyldes at det er brukt tre ulike beregningsprinsipper når det gjelder eierinntekten. Grunnmaterialet fra inntektsstatistikken 1962 inneholder som tidligere nevnt mer detaljerte næringsopplysninger enn statistikken for 1958. En er imidlertid sterkt i tvil om hvor langt det er mulig å bruke denne næringsspesifikasjonen. I de tidligere oppstilte tabeller var oppdelingen på næringer temmelig grov. Ved beregningen av disponibel inntekt og kapitaltilvekst har en arbeidd med følgende alternativer:

Alternativ 1 forutsetter en relativt detaljert næringsgruppering. En skiller mellom:

Jordbruk

Skogbruk

Fiske

Nærings- og nytelsesmiddelindustri

Bergverk og primær jern- og metallindustri

Tekstil-, bekledning-, lær- og gummivareindustri

Tre- og treforedlingsindustri

Kjemisk industri

Annen industri

Bygg og anlegg

Kraft- og vannforsyning

Varehandel

Finansinstitusjoner

Forretningsbygg

Boliger

Sjøfart og hvalfangst

Tjenester i forbindelse med sjøfart

Jernbanedrift, drift av sporveier og forstadsbaner, post, telefon, telegraf

Annen samferdsel

Andre tjenester

Alternativ 2 forutsetter en svært grov næringsgruppering. En skiller mellom:

Jordbruk, skogbruk, fiske

Sjøtransport og hvalfangst

Finansinstitusjoner

Forretningsbygg

Boliger

Jernbanedrift, drift av sporveier og forstadsbaner, post, telefon, telegraf

Andre næringer

Alternativ 3 forutsetter også en relativt grov næringsgruppering, men en forsøker her å skille mer mellom såkalte konkurranseutsatte og skjermede næringer. Grupperingen er:

Jordbruk, skogbruk og fiske

Sjøtransport og hvalfangst

Bergverk og primær jern- og metallindustri, tekstil-, beklednings-, lær- og gummivareindustri, tre- og treforedlingsindustri, kjemisk industri

Finansinstitusjoner

Forretningsbygg

Boliger

Jernbanedrift, drift av sporveier og forstadsbaner, post, telefon, telegraf

Andre næringer

Tallene for disponibel inntekt og kapitaltilvekst 1958-1965 er foreløpige. Tallene for de siste årene må revideres i sin helhet. Men også for tidligere år vil det for en del av seriene være nødvendig med revisjoner. F.eks. for offentlige foretak og for finansinstitusjoner er det tanken å foreta omfattende arbeider med tallmaterialet i løpet av første halvår 1966. En vet at det for disse sektorer eksisterer uoppklarte differanser som må undersøkes. Tallene er heller ikke helt konsolidert med nasjonalregnskapet. Det eksisterer således differanser når det gjelder privat og offentlig kapitaltilvekst som det må ordnes opp i.¹⁾

1) De hittil publiserte nasjonalregnskapstall for 1962-1965 forutsetter (i mangel av data) at kapitaltilveksten i offentlige foretak er null. For årene 1957 til 1960 var denne tilveksten ifølge siste nasjonalregnskapspublikasjon anslått til omkring 200 mill. kr. pr. år, men beløpet hadde en svakt fallende tendens (og var ifølge "Utsynstall" 66 mill.kr. i 1961). De tabeller som er lagt fram i dette arbeidsnotatet er bl.a. basert på beregninger av eierinntekten i offentlige foretak for 1962 på grunnlag av regnskapsoppgaver i Byrået. Eierinntekten i offentlige foretak for 1963-1965 er beregnet etter samme framgangsmåte som eierinntektene for andre sektorer: Andelen av total brutto eierinntekt og kapital- slit i de enkelte næringer er forutsatt konstant i perioden 1962-1965. For kapitalinntekter og overføringer har en for offentlige foretak (som for andre sektorer) beregnet tall for hvert år på grunnlag av de statistiske opplysninger som har vært tilgjengelige. Den kapitaltilvekst for offentlige foretak som en kommer fram til på denne måten er ikke uvesentlig, og dette fører til en økende differanse mellom nasjonalregnskapet og de tabeller som legges fram her når det gjelder offentlig og privat kapitaltilvekst. Tallene i Økonomisk utsyn 1965 for privat kapitaltilvekst er således større enn tallene i tabell 29 i dette

notatet, og differansene er følgende: 1962: 56 mill.kr., 1963: 113 mill.kr., 1964: 265 mill.kr., 1965: 491 mill.kr. For den offentlige kapitaltilveksten blir det de samme differanser, men med motsatt fortegn. Tallene for 1965 skal en kanskje ikke legge for stor vekt på, da disse som tidligere nevnt delvis er bestemt ved gjetninger.

Også for årene 1958-1961 er det forskjell mellom kapitaltilveksttallene ifølge dette notatet og ifølge nasjonalregnskapet. Dette skyldes også en ulik behandling av offentlige foretak. Differansene er imidlertid ikke så store som for de siste årene.

Som nevnt vil det i Byrådet i første halvår 1966 bli arbeidd spesielt med tallmaterialet for offentlige foretak. Resultatene av disse undersøkelser vil erstatte de oppgaver en hittil har brukt.

Forsvaret for å legge fram tall på det nåværende tidspunkt er at hovedtallene for produksjonsutviklingen regnes for relativt brukbare og at det når alt kommer til alt kanskje er disse tallene som er utslagsgivende i beregningen av inntektsfordelingen. Det er også mulig at selv grove anslag for fordelingen av inntekt og sparing kan øke mulighetene for å foreta økonomiske analyser omkring inntektsutviklingen. En ønsker dessuten snarest å få reaksjon på hvor rimelige tallene synes.

Tabell 26. Personlig disponibel inntekt og kapitaltilvekst 1958-1965. Mill.kr.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
<u>Alternativ 1:</u>								
Lønn	14 170	15 182	16 084	17 509	19 584	21 081	22 590	24 860
Eierinntekt	5 422	5 791	6 092	6 645	6 504	7 033	7 827	8 785
Trygder og stønader fra det offentlige.	2 193	2 595	2 725	2 982	3 494	3 925	4 416	5 061
Renter (netto)	- 233	- 254	- 298	- 303	- 478	- 525	- 587	- 650
Aksjeutbytte	171	187	203	194	193	202	200	200
Direkte skatter ...	-4 522	-4 958	-5 199	-5 850	-6 881	-7 546	-8 279	-9 359
Stønader fra utlandet (netto) ..	62	85	176	149	138	145	138	130
Korreksjon for ved- erlagsfrie bank- tjenester	353	394	451	514	560	611	653	700
Vederlagsfrie for- sikringstjenester..	69	77	84	91	102	115	119	125
Erstatninger - premier i livsfor- sikring	- 249	- 283	- 290	- 335	- 338	- 425	- 440	- 525
Endring forsikr.krav	396	502	499	604	589	795	754	700
I alt(=disp.inntekt)	17 832	19 318	20 527	22 200	23 467	25 411	27 391	30 027
Personlig konsum	-17238	-18 320	-19 586	-21 260	-22 953	-24 178	-26 353	-28 214
I alt(=kap.tilvekst)	594	998	941	940	514	1 233	1 038	1 813
<u>Alternativ 2:</u>								
Disponibel inntekt	17 832	19 318	20 527	22 200	23 729	25 476	27 666	30 491
Kapitaltilvekst ..	594	998	941	940	776	1 298	1 313	2 277
<u>Alternativ 3:</u>								
Disponibel inntekt	17 832	19 318	20 527	22 200	23 621	25 406	27 492	30 298
Kapitaltilvekst...	594	998	941	940	668	1 228	1 139	2 084

Tabell 27. Private ikke personlige foretaks disponible inntekt og kapitaltilvekst (eksklusive finansinstitusjoner) 1958-1965. Mill.kr.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
<u>Alternativ 1:</u>								
Eierinntekt	2 463	2 233	2 600	2 849	3 104	3 250	4 246	4 871
Renter (netto)	- 534	- 583	- 684	- 693	- 698	- 766	- 857	- 950
Aksjeutbytte (netto)	- 154	- 156	- 183	- 212	- 204	- 208	- 225	- 225
Direkte skatter ...	- 736	- 627	- 530	- 528	- 529	- 515	- 529	- 599
I alt (= disponibel inntekt = kapitaltilvekst)	1 039	867	1 203	1 416	1 673	1 761	2 635	3 097
<u>Alternativ 2:</u>								
Disponibel inntekt = kapitaltilvekst ...	1 039	867	1 203	1 416	1 415	1 593	2 340	2 672
<u>Alternativ 3:</u>								
Disponibel inntekt = kapitaltilvekst ...	1 039	867	1 203	1 416	1 519	1 659	2 510	2 861

Tabell 28. Private finansinstitusjoners disponible inntekt og kapitaltilvekst 1958-1965. Mill.kr.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
<u>Alternativ 1:</u>								
Eierinntekt	232	271	283	325	240	335	343	378
Renter (netto)	554	630	711	780	904	914	1 092	1 222
Aksjeutbytte (netto)	2	-2	-	-7	-9	-12	-12	-16
Direkte skatter ...	-74	-73	-74	-85	-87	-87	-85	-85
Korreksjon for vederlagsfrie banktjenester	- 304	- 330	- 373	- 436	- 471	- 507	- 536	- 577
Vederlagsfrie forsikringstjenester..	-69	-77	-84	-91	- 102	- 115	- 119	- 125
Premier - erstatninger i livsforsikring	249	283	290	335	338	425	440	525
Endring forsikringskrav	- 396	- 502	- 499	- 604	- 589	- 795	- 754	- 700
I alt (= disponibel inntekt = kapitaltilvekst)	194	200	254	217	224	158	369	622
<u>Alternativ 2:</u>								
Disponibel inntekt = kapitaltilvekst ...	194	200	254	217	220	153	364	615
<u>Alternativ 3:</u>								
Disponibel inntekt = kapitaltilvekst ...	194	200	254	217	224	158	369	622

Tabell 29. Privat disponibel inntekt og kapitalvekst 1958-1965¹⁾

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.
Disponibel inntekt for								
Personer	17 832	19 318	20 527	22 200	23 467	25 411	27 391	30 027
Private ikke personlige foretak ekskl. finansinstitusjoner..	1 039	867	1 203	1 416	1 673	1 761	2 635	3 097
Private finansinstitusjoner	194	200	254	217	224	158	369	622
I alt (= privat disponibel inntekt) 2) ...	19 065	20 385	21 984	23 833	25 364	27 330	30 395	33 746
	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
Relative tall:								
Personer	93,5	94,8	93,4	93,2	92,5	93,0	90,1	89,0
Private ikke personlige foretak ekskl. finansinstitusjoner..	5,5	4,2	5,5	5,9	6,6	6,4	8,7	9,2
Private finansinstitusjoner	1,0	1,0	1,1	0,9	0,9	0,6	1,2	1,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.
Kapitaltilvekst:								
Personer	594	998	941	940	514	1 233	1 038	1 813
Private ikke personlige foretak ekskl. finansinstitusjoner..	1 039	867	1 203	1 416	1 673	1 761	2 635	3 097
Private finansinstitusjoner	194	200	254	217	224	158	369	622
I alt (= privat kapitaltilvekst) 2)	1 827	2 065	2 398	2 573	2 411	3 152	4 042	5 532
	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
Relative tall:								
Personer	32,5	48,3	39,2	36,5	21,3	39,1	25,7	32,8
Private ikke personlige foretak ekskl. finansinstitusjoner..	56,9	42,0	50,2	55,0	69,4	55,9	65,2	56,0
Private finansinstitusjoner	10,6	9,7	10,6	8,5	9,3	5,0	9,1	11,2
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Personlig konsum i prosent av personlig disp. innt.	96,7	94,8	95,4	95,8	97,8	95,1	96,2	94,0
Personlig konsum i prosent av privat disp. innt.	90,4	89,9	89,1	89,2	90,5	88,5	86,7	83,6

1) Tallene i tabellen er regnet ut etter alternativ 1 (se tabellene 26-28). Dvs. at en har brukt den beregningsmåte som forutsetter den mest detaljerte nærings-spesifikasjonen for årene 1962-1965. Tallene for personlig disponibel inntekt og kapitaltilvekst blir ifølge dette alternativ lavere enn en ville få ved å bruke de andre beregningsmåter. Hvis en nyttet alternativ 2 (minst nærings-spesifikasjon) ved utregningen, ville f.eks. kapitaltilveksten for personer i prosent av privat kapitaltilvekst bli henholdsvis 32,2 - 42,6 - 32,7 og 40,9 for årene 1962-1965.

2) Tallene for privat disponibel inntekt og kapitaltilvekst avviker fra nasjonalregnskapet. For 1965 er avviket så meget som 491 mill.kr. Se fotnote 8, 40-41.

